

Arbeidsgiveravgift til folketrygden for 2007

Fra 1. januar 2007 er det gjennomført betydelige endringer i reglene om beregning av arbeidsgiveravgift. Endringene skyldes at EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har vedtatt nye retningslinjer for regionalstøtte. Med hjemmel i disse retningslinjene har ESA i stor grad godtatt en gjeninnføring av det tidligere systemet for differensiert arbeidsgiveravgift.

For alle kommunene i sone IV og sone III, samt for mer enn halvparten av kommunene i det som tidligere har vært sone II, gjelder de samme satsene som gjaldt før 2004. Satsene er altså i sone IV: 5,1 pst., i sone III: 6,4 pst. og i sone II: 10,6 pst. Samtidig oppheves fribeløpsordningen for disse sonene. Tromsø og Bodø, som tidligere var omfattet av sone IV, er skilt ut som en ny sone IVa og her gjelder en sats på 7,9 pst. Enkelte kommuner som tidligere var omfattet av sone II er nå skilt ut som en ny sone Ia. For virksomheter i denne sonen skal det fortsatt gjelde en fribeløpsordning. Det skal her benyttes en sats på 10,6 pst. inntil fribeløpet er brukt opp. Overstiges fribeløpet skal det benyttes en sats på 14,1 pst. Fribeløpet er hevet fra kr 270 000 til kr 530 000.

Fra 2007 er det virksomhetens registrerte adresse og ikke de ansattes bostedskommune som avgjør valg av sone. Det er imidlertid gjort unntak fra denne regelen for visse tilfeller av ambulerende virksomhet, herunder transportvirksomhet og bygg- og anleggsvirksomhet.

Bestemmelsen om reduserte satser for arbeidstakere over 62 år er fjernet. Dette betyr at det for 2007 skal brukes ordinære satser for arbeidstakere over 62 år. Bestemmelsen om at enkelte typer foretak skal beregne avgift etter høyeste sats, etter at fribeløpet er brukt opp, gjelder nå færre næringer enn tidligere.

Transportforetak og statlig virksomhet skal nå beregne avgift etter de ordinære satsene, men kan ikke beregne fribeløp i sone Ia. Det er ventet en ytterligere endring for transportnæringen i løpet av 2007. Endringen vil medføre at transportforetak blir omfattet av fribeløpsordningen i sone Ia, på lik linje med de ordinære næringene. Foretak som driver med veitransport vil likevel få et lavere fribeløp på kr 265 000.

Innhold:

1	Oversikt over reglene.....	5
1.1	Innledning.....	5
1.2	Regelverk.....	5

1.3	Generelt om avgiftsplikten	5
1.4	Oversikt over soner og satser	5
1.5	Nye regler for valg av sone	5
1.6	Fribeløpsordningen	5
1.7	Arbeidstakere over 62 år	6
1.8	Næringer som skal benytte høy sats	6
1.9	Statlig sektor og transportforetak	6
2	Soner og satser – hovedregel	6
2.1	Oversikt	6
2.2	Ny sone Ia	6
2.3	Fribeløpsordningen i sone Ia	7
2.3.1	Utgangspunkt	7
2.3.2	Fribeløpet er hevet	7
2.3.3	Kun ett fribeløp per foretak	7
2.3.4	Når fribeløpet er brukt opp	7
2.3.5	Annen bagatellmessig støtte	7
2.4	Ny sone IVA	8
2.5	Unntak for transportnæringen	8
2.5.1	Innledning	8
2.5.2	Hva regnes som transportforetak	8
2.5.3	Foretak med egentransport	8
2.5.4	Endring ventet i løpet av 2007	9
2.6	Unntak for statsforvaltningen og helseforetakene	10
2.6.1	Innledning	10
2.6.2	Hva menes med statsforvaltningen	10
2.6.3	Hva omfattes av helseforetaksloven	10
3	Valg av avgiftssone	10
3.1	Hovedregelen	10
3.1.1	Innledning	10
3.1.2	Enhetsregisterreglene	11
3.1.3	Registrert forretningsadresse er avgjørende	11
3.1.4	Tilfeller der Enhetsregisteret ikke skal legges til grunn	11
3.2	Særlig om underenheter	11
3.2.1	Utgangspunkt	11
3.2.2	Pliktig registrering er ikke gjennomført	11
3.2.3	Arbeidstakere som er tilknyttet flere enheter innenfor samme foretak	12
3.2.4	Virksomhet innen ulike næringer	12
3.3	Flytting av virksomhet i løpet av året	12
3.4	Unntaket for såkalt ambulerende virksomhet	12
3.4.1	Utgangspunkt	12
3.4.2	Ambulerende virksomhet	12
3.4.3	Utleie av arbeidskraft	13
3.4.4	Begrepet "hoveddelen av arbeidet"	13
3.4.5	Arbeid utføres i flere ulike soner utenfor sonen for registreringsstedet	13
3.4.6	Krav til dokumentasjon	14
3.4.7	Etterfølgende korreksjoner – renteproblematikken	14
3.4.8	Kortere arbeidsforhold	14
3.4.9	Arbeidsoppdrag i utlandet	14
4	Næringer som må betale arbeidsgiveravgift etter høyeste sats	14
4.1	Innledning	14
4.2	Foretak som produserer EKSF-stål	15
4.3	Foretak som bygger eller reparerer skip	15
4.4	Fribeløpet	16
4.4.1	Utgangspunkt	16
4.4.2	Når er fribeløpet brukt opp?	16
4.4.3	Annen bagatellmessig støtte	16
5	Særregler om landbruk og fiske etc.	16
5.1	Utgangspunkt	16
5.2	Næringer som er omfattet av bestemmelsen	16
6	Blandet virksomhet	17
6.1	Innledning	17
6.2	Kravet om regnskapsmessig skille	17
6.3	Næringer som skal betale arbeidsgiveravgift etter høyeste sats	17
6.4	Landbruk og fiskeri etc.	18
6.4.1	Utgangspunkt	18
6.4.2	Sammenligning med den tidligere ordningen	18
6.5	Andre kombinasjoner	19

6.6	Transportforetak	19
6.6.1	Utgangspunkt	19
6.6.2	Forventet endring	19
7	Arbeidsutleie	19
7.1	Forholdet til næringsunntakene	19
7.2	Avløsertjenester i landbruksvirksomhet	20
7.3	Forholdet til valg av avgiftssone	20
7.3.1	Utgangspunkt	20
7.3.2	Tilpasninger og ulovlig omgåelse	20
8	Begrepet juridisk enhet – beregning av fribeløpet	21
8.1	Innledning	21
8.2	Overenheter og underenheter	21
8.3	Fusjon og fisjon	21
8.4	Privatpersoner, indre selskaper og sameier	21
8.5	Interkommunale samarbeid og kommunale foretak	21
9	Innberetning av arbeidsgiveravgift	22
9.1	Utgangspunkt	22
9.2	Foretak som kan beregne fribeløp	22
9.3	Manuell innlevering	22
9.4	Elektronisk innlevering	22
9.5	Frister for innberetning	22
9.6	Egen rubrikk for næringskode	23
10	Betaling av arbeidsgiveravgift	23
11	Forenklet oppgjørsordning for statsforvaltningen	23
11.1	Utgangspunkt	23
11.2	Hva som er omfattet av ordningen	23
12	Avgiftsfritak for refunderbar sykelønn m.v. utbetalt av arbeidsgiver	24
12.1	Innledning	24
12.2	Bakgrunn	24
12.3	Innholdet i bestemmelsen	24
12.4	Praktisk tilrettelegging	24
13	Arbeidsgiveravgift av tilskudd og premier til livrente og pensjonsordninger	24
14	Avgiftsberegning i enkelte tilfeller med tilknytning til utlandet	24
14.1	Generelt	24
14.2	Arbeid utført i Norge	25
14.3	Diplomater unntatt fra trygd i Norge	25
14.4	EØS-borgere som arbeider i Norge	25
14.4.1	Utgangspunkt	25
14.4.2	Unntak fra hovedregelen	25
14.5	Trygdeavtaler (sosialkonvensjoner)	25
14.6	Arbeidstakere utsendt til Norge fra USA og Canada	25
14.7	Særlig om sjøfolk	25
14.7.1	Utgangspunkt	25
14.7.2	Sjøfolk i utenriksfart som bor utenfor Norden og som ikke er statsborger i et EØS-land	26
14.8	Misjonærer m.v. som er medlemmer i folketrygden etter ftrl. § 2-8	26
14.9	Honorar til utenlandske artister	26
15	Inntekt som blir skattlagt etter lov om skatt til Svalbard	26
16	Særlig om introduksjonsstønad	26
17	Unntak for fiske- og fangstnæringen	26
18	Private arbeidsgivere	27
18.1	Generelt	27
18.2	Vilkår for at unntaket gjelder	27
18.2.1	Arbeid på eller i tilknytning til arbeidsgivers hjem og fritidsbolig	27
18.2.2	Ytelsene må ikke være fradragsberettigede	27
18.2.3	Avtalen må være inngått mellom private	27
18.2.4	Grensen på kr 50 000	27
18.3	Særlig om privat pass av barn	27
19	Regler om arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner	28
19.1	Utgangspunkt	28
19.2	Vilkår for at unntaket gjelder	28
19.2.1	Vilkår knyttet til utbetaling til den enkelte arbeidstaker	28
19.2.2	Vilkåret om maksimalt kr 300 000 i samlede lønnsutbetalinger	28

19.2.3	Lønnsutbetalinger i næringsvirksomhet	28
20	Forenklede oppgjørsordninger	29
20.1	Innledning	29
20.2	Årlig innberetning	29
20.3	Innberetning ved hvert oppgjør	29
21	Generell grense for innberetningsplikt	29
22	Vedlegg:.....	31
22.1	Vedlegg 1: Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007 (utdrag)	31
22.2	Vedlegg 2: Forskrift til utfylling av Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden §1 om arbeidsgiveravgift.	33
22.3	Vedlegg 3: Folketrygdloven § 23-2.....	34
22.4	Vedlegg 4: Forskrift av 27. november 2003 nr. 1398 om forenklet oppgjør for arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet.	34
22.5	Vedlegg 5: Lov om Enhetsregisteret av 3. juni 1994 nr. 15 § 4:	35
22.6	Vedlegg 6: Forskrift av 26. januar 2007 nr. 92 om avgifter til folketrygden for året 2007 for arbeidstakere utsendt til Norge fra Amerikas forente stater og Canada (utdrag)	35
22.7	Vedlegg 7: Forskrift av 26. januar 2007 nr. 87 om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser i folketrygden for visse grupper medlemmer for året 2007 (utdrag).....	35

1 Oversikt over reglene

1.1 Innledning

Fra 1. januar 2007 er det gjennomført betydelige endringer i reglene om beregning av arbeidsgiveravgift. Endringene skyldes blant annet at EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har vedtatt nye retningslinjer for regionalstøtte.¹ Med hjemmel i disse retningslinjene har ESA godtatt en gjeninnføring av de vesentligste deler av det tidligere systemet for differensiert arbeidsgiveravgift. For nærmere opplysninger om bakgrunnen for endringene, se www.finansdepartementet.no.²

Denne meldingen tar for seg reglene som gjelder for 2007. For nærmere redegjørelse for de reglene som gjaldt for 2006, vises det til Skattedirektoratets melding nr. 3/06 av 14. februar 2006 om arbeidsgiveravgift til folketrygden for 2006.

1.2 Regelverk

Hovedregelen om arbeidsgiveravgift står i lov om folketrygd av 28. februar 1997 nr. 19 (folketrygdloven) § 23-2. Reglene om hvordan avgiften skal beregnes er gitt i stortingsvedtak av 28. november 2006 nr. 1337 om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007 (heretter: avgiftsvedtaket) § 1.³ Avgiftsvedtaket er supplert med forskrift 14. desember 2006 nr. 1465 til utfylling av Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden § 1 om arbeidsgiveravgift (heretter: utfyllingsforskriften). Se vedlegg 1-3.

1.3 Generelt om avgiftsplikten

Etter folketrygdloven § 23-2 første ledd skal arbeidsgivere betale arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som han plikter å innberette, jf. ligningsloven § 6-2.⁴ Som hovedregel skal det ikke betales arbeidsgiveravgift når mottakeren av godtgjørelsen har utført arbeidet eller oppdraget som ledd i egen næringsvirksomhet.⁵ Det er i mange tilfeller gitt fritak for avgiftsplikt, se blant annet punkt 14 til 19.

¹ Jf. ESAs retningslinjer for statsstøtte kap. 25B ”National Regional Aid 2007-2013”.

² Se også artikkel i tidsskriftet ”Revisjon og regnskap” nr. 7/2006 s. 51 flg.

³ Jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007) s. 39 flg. under punkt 2.5.2 ”Gjeninnføring av regionalt differensiert arbeidsgiveravgift”.

⁴ Se lignings-ABC 2006 s. 79 flg.

⁵ Se lignings-ABC 2006 s. 756 flg.

1.4 Oversikt over soner og satser

Arbeidsgiveravgiften er regionalt differensiert, som et distriktpolitisk virkemiddel. Ordningen med differensierte satser som gjaldt før 2004 er i stor grad gjeninnført fra og med 2007. Soneinndelingen er imidlertid noe endret.

I sone V - Finnmark og Nord-Troms – er satsen for arbeidsgiveravgift som utgangspunkt fortsatt 0 pst. Satsen i sone I er fortsatt 14,1 pst.

For alle kommunene i sone III og IV, samt for mer enn halvparten av kommunene i sone II gjelder de samme satsene som gjaldt før 2004, altså sone IV: 5,1 pst., sone III: 6,4 pst. og sone II: 10,6 pst. Samtidig er fribeløpsordningen er opphevet for disse kommunene.

Tromsø og Bodø utgjør en ny sone IVa og her gjelder en noe høyere sats enn før, nærmere bestemt 7,9 pst.

Enkelte kommuner som tidligere var omfattet av sone II er nå skilt ut som en ny sone Ia. For foretak i denne sonen gjelder det fortsatt en fribeløpsordning. Ordningen medfører at det skal benyttes en sats på 10,6 pst. inntil foretaket har oppnådd en fordel tilsvarende kr 530 000. Overstiges fribeløpet skal det benyttes en sats på 14,1 pst. Dette er den samme regelen som gjaldt fra 2004 til 2006 for sone II.

Se nærmere nedenfor under punkt 2.

Enkelte typer næringer tilknyttet landbruk, fiskeri etc. faller utenfor EØS-avtalen, jf. avtalens art. 8. Slike foretak har derfor beholdt ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift fullt ut. Se nærmere om dette under punkt 5.

1.5 Nye regler for valg av sone

Mens det til og med 2006 var arbeidstakers bosted som var avgjørende for hvilken sone som skulle gjelde, er det fra og med 2007 virksomhetens plassering som er avgjørende.

Soneplasseringen for juridiske enheter, og eventuelle underenheter, er knyttet opp mot den registrerte forretningsadressen i Enhetsregisteret, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav i første og annet ledd. Det er likevel gjort unntak fra denne regelen for visse tilfeller av såkalt ambulerende virksomhet, herunder transportvirksomhet og bygg- og anleggsvirksomhet.

Se nærmere nedenfor under punkt 3.

1.6 Fribeløpsordningen

Fribeløpsordningen er videreført, men gjelder nå for langt færre virksomheter enn tidligere. Av virksomheter som er omfattet av de ordinære reglene, gjelder fribeløpsordningen nå kun for foretak som er registrert i sone Ia, jf. avgiftsvedtaket § 1

bokstav g annet ledd. Se nærmere nedenfor under punkt 2.3. Det gjelder også en fribeløpsordning for foretak som er omfattet av avgiftsvedtaket § 1 bokstav j, det vil si visse bestemte næringer innen skipsbygging og stålproduksjon. For disse gjelder fribeløpet i alle soner bortsett fra sone I. Se nærmere nedenfor under punkt 4.4.

Fribeløpet er hevet fra kr 270 000 til kr 530 000 fra og med 2007.

1.7 Arbeidstakere over 62 år

Bestemmelsen som tidligere fulgte av avgiftsvedtakets § 1 bokstav m om reduserte satser for arbeidstakere over 62 år er fjernet.

Dette betyr at en fra 2007 skal benytte ordinære satser for arbeidstakere over 62 år. Inntil 31. desember 2006 var satsen gjennomgående 4 prosentpoeng lavere for denne gruppen.

1.8 Næringer som skal benytte høy sats

Foretak som driver virksomhet innen nærmere angitte næringer skal alltid fastsette arbeidsgiveravgift etter høyeste sats – 14,1 pst., uavhengig av virksomhetens plassering, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav j. Disse næringene kan likevel benytte de differensierte satsene innenfor fribeløpet.

Unntaket omfatter nå kun visse bestemte næringer innen skipsbygging og stålproduksjon. De fleste av unntakene som til og med 2006 fulgte av den tilsvarende bestemmelsen i avgiftsvedtaket § 1 bokstav g er nå fjernet. Se nærmere om disse næringene nedenfor under punkt 4.

1.9 Statlig sektor og transportforetak

Reglene om statlig sektor og transportforetak er også endret. Disse kan nå som utgangspunkt benytte de ordinære differensierte satsene. Prisnippet om at disse ikke kan beregne fribeløp er likevel videreført. Dette får kun betydning i sone Ia, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd annet punktum. Se nærmere om dette nedenfor under punkt 2.5 og 2.6.

For transportforetak ventes det i løpet av 2007 en endring av avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd annet punktum. Bakgrunnen er at en ny EU-forordning om bagatellmessig støtte trolig blir implementert i EØS-avtalen.⁶ Etter den forventede endringen vil transportforetak i sone Ia kunne beregne avgift med redusert sats innenfor det ordinære fribeløpet på kr 530 000, på lik linje med øvrige næringer. Foretak som

driver veitransport vil få et lavere fribeløp på kr 265 000. Endringen forventes gjennomført iløpet av første halvår 2007. Se punkt 2.5.4.

2 Soner og satser – hovedregel

2.1 Oversikt

Ordningen med differensierte satser som gjaldt før 2004 er i stor grad gjeninnført fra og med 2007. Soneinndelingen er imidlertid noe endret. Enkelte av kommunene som hittil har vært i sone II danner en ny sone Ia, der foretakene bare har rett til de opprinnelig reduserte satsene innenfor reglene om bagatellmessig støtte. Videre er kommunene Tromsø og Bodø trukket ut av sone IV, slik at de danner en ny sone IVa. I denne sonen gjelder en ny sats på 7,9 pst.

For de ordinære næringene gjelder følgende satser:

Sone	Sats
I	14,1 %
Ia	10,6 % (14,1 %)*
II	10,6 %
III	6,4 %
IV	5,1 %
IVa	7,9 %
V	0 %

*I sone Ia benyttes en sats på 14,1 pst. etter at fribeløpet er brukt opp.

Oversikten gjelder for de såkalte ordinære næringene, altså foretak som ikke kommer inn under noen av unntakene (se blant annet nedenfor under punkt 4 og 5). De fleste foretak vil komme inn under denne gruppen. Regler om disse næringene er gitt i avgiftsvedtaket § 1 bokstav b-h.

Én kommune (Rennebu) i nåværende sone II er flyttet til avgiftssone III. For øvrig er opprinnelig satsstruktur fra før 2004 beholdt.

For en fullstendig oversikt over hvilken sone den enkelte kommune tilhører, se www.skatteetaten.no

2.2 Ny sone Ia

Enkelte kommuner som tidligere var i sone II er nå skilt ut som en ny sone Ia, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav g. For foretak i denne sonen gjelder det fortsatt en fribeløpsordning. Det skal benyttes en sats på 10,6 pst. inntil foretaket har oppnådd en fordel tilsvarende kr 530 000. Overstiges fribeløpet skal det benyttes en sats på 14,1 pst. Se nærmere om fribeløpsordningen under punkt 2.3. Dette er den samme regelen som tidligere gjaldt for sone II.

Sone Ia omfatter 54 kommuner i Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland Rogaland, Vest-Agder, Aust-Agder,

⁶ Forordning (EF) nr. 1998/2006 om bagatellmessig støtte art. 2(2)

Telemark, Buskerud, Oppland og Hedmark. Etter ESAa retningslinjer for regionalstøtte oppfylte ikke disse kommunene vilkårene for å kunne motta samme støtte som kommunene i sone II.⁷

2.3 Fribe løpsordningen i sone Ia

2.3.1 Utgangspunkt

For foretak som omfattes av de ordinære reglene gjelder det fortsatt en fribe løpsordning i sone Ia. I 2007 er fribe løpet for differensiert arbeidsgiveravgift kr 530 000 per foretak (juridisk enhet). Dette innebærer at foretak som følger de ordinære reglene kan betale avgift etter en sats på 10,6 pst. inntil den fordelen dette medfører utgjør kr 530 000 – nærmere bestemt inntil differansen mellom avgift beregnet etter høyeste sats (14,1 pst.), og avgift beregnet etter lav sats (10,6 pst.), overstiger kr 530 000. Når fribe løpet er brukt opp må foretaket gå over til å benytte en sats på 14,1 pst.

2.3.2 Fribe løpet er hevet

Fribe løpet er hevet fra kr 270 000 til kr 530 000 fra og med 2007. Dette har sin bakgrunn i at EU-kommisjonen har revidert reglene for bagatellmessig støtte og beløpet for tillatt bagatellmessig støtte er økt fra 100 000 euro til 200 000 euro fordelt på tre år.⁸

2.3.3 Kun ett fribe løp per foretak

Det gis kun ett fribe løp per foretak. Med foretak forstås juridisk enhet, jf. lov om Enhetsregisteret av 3. juni 1994 nr. 15 §§ 2 og 4 første ledd. Det avgrenses mot underenheter innenfor en juridisk enhet. For eksempel i bankvirksomhet er det vanlig at et selskap har mange underenheter med hvert sitt underorganisasjonsnummer. Disse selskapene har likevel kun krav på ett fribe løp. Enhetsregisterlovens § 4 fjerde ledd åpner riktignok for registrering av såkalte underenheter og overenheter, men slike anses ikke som juridiske enheter ved beregning av fribe løpet.

Om begrepet juridisk enhet i forhold til beregning av fribe løpet, se nærmere under punkt 8.

2.3.4 Når fribe løpet er brukt opp

De fleste foretakene vil i praksis ikke bruke opp fribe løpet, og kan derfor fortsatt beregne avgiften etter differensiert sats (10,6 pst.) gjennom hele året. Innenfor et fribe løp på kr 530 000 vil foretak som er registrert i sone Ia kunne anvende satsen på 10,6 for lønnsutgifter på inntil om lag kr 15,1 mill.

For å vite når et foretak skal gå over til å benytte høy sats, må en finne eksakt avgiftsgrunnlag der fribe løpet er brukt opp, se veiledningen til terminoppgaven.

2.3.5 Annen bagatellmessig støtte

Avgiftsvedtakets § 1 bokstav l lyder slik:

”Når et foretak beregner arbeidsgiveravgift etter bokstav g annet ledd og bokstav j tredje ledd, kan ikke samlet fordel av bagatellmessig støtte i form av redusert arbeidsgiveravgift og annen bagatellmessig støtte til foretaket overstige 530.000 kroner i 2007, jf. forordning (EF) nr. 69/2001 om bagatellmessig støtte inntatt i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 88/2002.”

Bestemmelsen medfører at fribe løpet skal avkortes med annen offentlig støtte som arbeidsgiver har mottatt, dersom denne støtten også er omfattet av forordningen om bagatellmessig støtte.

Under punkt 2.2 skal arbeidsgiver oppgi om han mottar annen bagatellmessig støtte. Arbeidsgivere plikter her å oppgi annen offentlig støtte som er mottatt den aktuelle terminen, dersom også denne andre støtten er omfattet av EU-forordningen om bagatellmessig støtte. Dette gjelder naturligvis kun for arbeidsgivere som kan beregne fribe løp. Eventuelt gjenstående del av fribe løpet skal avkortes med annen mottatt bagatellmessig støtte mottatt samme termin. Se nærmere i veiledningen til terminoppgaven.

Det finnes ingen fullstendig liste over norske støtteordninger som er omfattet av EUs regelverk om bagatellmessig støtte. Arbeidsgiver må derfor i hvert enkelt tilfelle avklare dette med det organet som tildeler støtten.

Det er vedtatt en ny EU-forordning om bagatellmessig støtte, forordning (EF) nr. 1998/2006 om bagatellmessig støtte. Forordningen er ennå ikke inkorporert i EØS-avtalen, men ventes å bli det i løpet av første halvår 2007. Beløpsbegrensningen for bagatellmessig støtte fremgår av den nye forordningens art. 2(2). Maksimalt støttebeløp fra 2007 skal være 200 000 euro fordelt på tre år.

I forhold til arbeidsgiveravgiften er maks støttebeløp av praktiske grunner delt inn i årlige fribe løp som fra 2007 utgjør kr 530 000. Uavhengig av dette kan ikke støtte i form av redusert avgift, og annen type bagatellmessig støtte, til sammen overstige 200 000 euro over en treårsperiode. Arbeidsgiver har selv et ansvar for å holde kontroll over at samlet mottatt støtte ikke overstiger de ovennevnte beløpsgrensene.

En skal altså ikke ved beregning av arbeidsgiveravgift ta høyde for annen fremtidig støtte. Det er heller ikke aktuelt med etterfølgende korreksjoner av arbeidsgiveravgift på bakgrunn av senere mottatt støtte. I disse tilfellene er det den senere tildelte støtten som

⁷ Jf. ESAs retningslinjer for statsstøtte kap. 25B ”National Regional Aid 2007-2013”. Se også Revisjon og regnskap nr. 7/2006 s. 54 flg.

⁸ Jf. forordning (EF) nr. 1998/2006 om bagatellmessig støtte art. 2(2).

eventuelt må vike. Andre offentlige instanser som tildeler støtte har ansvaret for å innhente opplysninger om at arbeidsgiver allerede helt eller delvis har fylt opp kvoten for maks støttebeløp etter forordningen om bagatellmessig støtte.

Bestemmelsen i avgiftsvedtaket § 1 bokstav l gjelder også for foretak som er omfattet av avgiftsvedtaket § 1 bokstav j, se nedenfor under punkt 4.4.3.

2.4 Ny sone IVa

En annen endring i soneinndelingen er at kommunene Bodø og Tromsø blir trukket ut av sone IV, og danner en ny sone IVa. Foretak innen denne sonen skal betale arbeidsgiveravgift med en sats på 7,9 pst. EFTAs overvåkningsorgan (ESA) vurderte Tromsø og Bodø annerledes enn de øvrige kommunene i samme område, noe som først og fremst begrunnes med befolkningsutviklingen i disse byene. ESA godtok en sats på 7,9 prosent, dvs. en satsreduksjon på 6,2 prosentpoeng i forhold til høyeste sats.

2.5 Unntak for transportnæringen

2.5.1 Innledning

Særreglene for transportnæringen er tatt ut. Det gjelder således ikke lenger noen særregel for foretak som utfører godstransport på vei med mer enn 50 årsverk. Det gjelder heller ingen særregel for transportforetak generelt. (Det vises til avgiftsvedtaket for 2006 § 1 bokstav h annet ledd.)

Fra 2007 skal en altså anvende ordinære satser på transportnæringen. Det er imidlertid ikke gjelde noe fribeløp for transportnæringen i sone Ia, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd annet punktum.

2.5.2 Hva regnes som transportforetak

Hva som regnes som transportforetak i avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd er definert i forskrift 14. desember 2006 nr. 1465 (utfyllingsforskriften) § 1 første ledd:

- Kode 60 Landtransport og rørtransport, med unntak av 60.3 Rørtransport
- Kode 61 Sjøtransport
- Kode 62 Lufttransport, med unntak av 62.3 Romfart.⁹

Standard for næringsgruppering (SN2002) er avgjørende ved definisjonen av de aktuelle næringene. Standarden bygger på de såkalte NACE-kodene, som gjelder for EØS-området.

⁹ For nærmere angivelse se www.ssb.no – Standard for næringsgruppering (SN2002)

Kode 60 "landtransport" omfatter blant annet:

- Jernbanetransport
- Transport med rutebil, herunder skolebarnkjøring
- Transport med turbil, sightseeingturer med buss, samt ikke-motorisert persontransport
- Transport med sporvei og forstadsbane
- Drosjebiltransport, herunder utleie av personbiler med fører
- Transport med taubaner og kabelbaner, omfatter også skiheiser som ikke er del av et alpinanlegg
- Godstransport på vei, herunder utleie av lastebiler med fører. Omfatter også melketransport

Landtransport omfatter ikke:

- Ambulansetransport
- Drift av taxisentraler
- Bilutleie (uten fører)
- Formidling av transportoppdrag
- Drift av gods- og transportterminaler
- Utleie av lastebiler uten fører
- Utleie av containere
- Renovasjonskjøring
- Post- og distribusjonsvirksomhet
- Budtjenester
- Skiheiser som er del av et alpinanlegg

Kode 61 "sjøtransport" omfatter blant annet:

- Utenrikssjøfart
- Innenriks sjøtransport, omfatter utleie av skip og båter med personell.
- Innenlandske kysttruter, omfatter transport av kjøretøy på ferjeruter tilknyttet offentlig veisamband, og transport av passasjerer og gods.
- Slepebåter og forsyningsskip
- Taxibåtvirksomhet
- Sightseeing- /charterbåtvirksomhet og skyssebåter. Omfatter også hvalsafari
- Transport på elver og innsjøer

Sjøtransport omfatter ikke:

- Utleie av skip og båter uten personell
- Slepebåtvirksomhet i havner
- Drift av brønnbåter (se nedenfor under punkt 5 om unntak for landbruk og fiskeri)

Kode 62 "lufttransport" omfatter blant annet:

- Ruteflygning
- Regulær chartertrafikk
- Sightseeingturer med luftfartøy

Lufttransport omfatter ikke:

- Gjødsling av skogarealer fra luftfartøy

2.5.3 Foretak med egentransport

Et foretak som transporterer eget gods som ledd i sin næringsvirksomhet, regnes ikke som transportforetak, jf. yrkestransportloven § 16. Transporten er i denne sammenheng en ren hjelpetjeneste for hovedvirksomheten. Eksempler er et foretak som transporterer varer til sine kunder, byggmester som

transporterer materialer og verktøy i egen virksomhet eller et sirkus som flytter forestillingen fra et sted til et annet.

Dersom et foretak påtar seg å transportere personer eller gjenstander som en tjeneste for andre, og transporten ikke står i direkte sammenheng med selskapets øvrige virksomhet, vil selskapet som hovedregel anses som et transportforetak.

Transport av gods, som eies eller disponeres av et mor-, datter- eller søsterselskap, anses ikke som egentransport i denne forbindelse.

2.5.4 Endring ventet i løpet av 2007

Regelen om transportnæringen i avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd vil trolig bli endret i løpet av 2007. Dette som følge av at en ny EU-forordning om bagatellmessig støtte ventes å bli implementert i EØS-avtalen.¹⁰

Regelen vil etter endringen trolig bli slik: Det vil kun gjelde en særbestemmelse for foretak som driver med veitransport. Andre typer transportforetak enn veitransport vil således følge reglene som gjelder for de ordinære næringene – det vil si at de får et fribeløp på kr 530 000 i sone Ia. Foretak som driver med veitransport vil også få et fribeløp i sone Ia. Fribelet for disse blir antagelig kun halvparten av det fribelet som gjelder for de ordinære næringene, altså kr 265 000.

Endringen var opprinnelig planlagt gjennomført i løpet av første kvartal 2007. Forordningen er imidlertid ennå ikke blitt implementert i EØS-avtalen, og endringen av avgiftsvedtaket er derfor utsatt. Ifølge

Finansdepartementet kan et forslag om endring av avgiftsvedtaket tidligst ventes fremlagt i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i mai 2007.

Finansdepartementet opplyser at en slik endring trolig vil få tilbakevirkende kraft, slik at bestemmelsen vil få virkning fra 1. januar 2007, selv om den ikke ennå er trådt i kraft.

Før endringen er gjennomført må imidlertid arbeidsgivere som driver med transport følge avgiftsvedtaket § 1 bokstav h slik bestemmelsen lyder i dag. Med andre ord kan de ikke beregne fribeløp i sone Ia. Her vil det altså bli nødvendig med etterfølgende korreksjoner.

Betydning for terminoppgaven:

Inntil forordningen blir tatt inn i EØS-avtalen faller transport under kode BB (Vanlige satser i alle soner, høy sats i sone Ia).

Etter at forordningen er tatt inn i EØS-avtalen vil foretak som driver med veitransport falle under kode GG (Ordinære satser, lavt fribeløp i sone Ia), mens øvrige transportforetak vil falle under kode AA (Ordinære satser, fribeløp i sone Ia).

Det er ennå ikke gitt regler om hva som blir å regne som veitransport etter den ventede endringen. Trolig vil også her Standard for næringsgruppering (SN2002) bli avgjørende ved definisjonen av de aktuelle næringene.

Følgende vil da regnes som veitransport:

- Transport med rutebil, herunder skolebarnkjøring (kode 60.211)
- Transport med turbil, sightseeingturer med buss, samt ikke-motorisert persontransport (kode 60.230)
- Drosjebiltransport, herunder utleie av personbiler med fører (kode 60.22)
- Godstransport på vei, herunder utleie av lastebiler med fører. Dette omfatter også melketransport. (kode 60.24)

Følgende vil **ikke** regnes som veitransport:

- Ambulansetransport (kode 85.147)
- Drift av taxisentraler (kode 63.211)
- Bilutleie (uten fører) (kode 71.10)
- Formidling av transportoppdrag (kode 63.40)
- Drift av gods- og transportterminaler (kode 63.211)
- Lasting og lossing (kode 63.11)
- Reisebyrå-virksomhet (kode 63.301)
- Utleie av lastebiler uten fører (kode 71.21)
- Utleie av containere (kode 71.21)
- Renovasjonskjøring (kode 90.00)
- Posttjenester (kode 64.11)
- Budtjenester (kode 64.12)

For å avgjøre om et foretak driver med veitransport vil det være avgjørende hvilken virksomhet foretaket faktisk driver og ikke nødvendigvis hvilken næringskode foretaket er registrert under. Driver et foretak i realiteten virksomhet som faller inn under veitransportdefinisjonen, er det uten betydning at foretaket enten feilaktig eller på grunn av blandet virksomhet er registrert under en annen kode.

Foretak som etter endringen vil omfattes av bestemmelsen om veitransport, kan også drive med annen type virksomhet. Det kan for eksempel forekomme kombinasjoner bestående av veitransport som omfattes av unntaket i § 1 bokstav g annet ledd annet punktum, og virksomhet som omfattes av de ordinære reglene, for eksempel annen type transport. Slike selskaper får kun beregne ett fribeløp på kr 265 000, uansett om det er regnskapsmessig skille mellom de to ulike typene virksomhet. Om delt virksomhet se under punkt 6.6.

¹⁰ Forordning (EF) nr. 1998/2006 om bagatellmessig støtte

2.6 Unntak for statsforvaltningen og helseforetakene

2.6.1 Innledning

Fra og med 2007 skal det anvendes ordinære differensierte satser for statsforvaltningen og helseforetakene. Det gjelder ikke noe fribeløp for disse i sone Ia, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd annet punktum.

Bestemmelsen som til nå har fulgt av avgiftsvedtaket § 1 bokstav i om statsforvaltningen og foretak omfattet av helseforetaksloven er opphevet. Satsen for disse arbeidsgiverne var tidligere 14,1 pst. i alle soner bortsett fra sone V der satsen var 0 pst.

2.6.2 Hva menes med statsforvaltningen

Hvilke deler av statsforvaltningen som er omfattet av denne unntaksbestemmelsen følger av forskrift 27. november 2003 nr. 1398 om forenklet oppgjør for arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet § 1 (vedlegg 4), jf. folketrygdloven § 24-5 tredje ledd:

”a) forvaltningsorganer som får fastsatt sine driftsbevilgninger over statsbudsjettet, herunder statens forretningsdrift og statsbankene, og

b) forvaltningsorganer med unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet (såkalte post 50 virksomheter).”

Hvilke organer som omfattes av bestemmelsen har sammenheng med de statlige tilknytningsformene:

Forskriftens § 1 bokstav a omfatter de såkalte ordinære forvaltningsorganer, herunder departementer, etater, direktorater, tilsyn, råd, Statistisk sentralbyrå, Statens vegvesen, Jernbaneverket, Kystverket, Statens lånekasse, Statens husbank m.v.

Forskriftens § 1 bokstav b omfatter forvaltningsorganer som har fått unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet. Slike virksomheter får bevilget et nettotilskudd på statsbudsjettet under utgiftspost 50. Dette gjelder blant annet universiteter og høyskoler, forskningsinstitutter (herunder Norges Forskningsråd og Norsk Utenrikspolitisk Institutt), Forbrukerrådet, Sametinget, Fredskorpset m.v.

Med til statsforvaltningen hører også de såkalte forvaltningsbedriftene, herunder Statens Kartverk, Statens Pensjonskasse, Garantiinstituttet for Eksportkreditt (GIEK), Statsbygg og Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) sine anlegg. Utenfor særregelen i avgiftsvedtakets § 1 bokstav l faller:

Statsforetakene, herunder Statkraft SF og Statnett SF. Helseforetakene er imidlertid uttrykkelig omfattet av unntaket, jf. nedenfor.

Statlige heleide aksjeselskaper faller også utenfor § 1 bokstav l. Som eksempler nevnes NRRK, NSB, Posten Norge, Vegproduksjon, Entra eiendom, Avinor m.v. I tillegg omfattes statlige stiftelser av bestemmelsen.

Felles for statsforetakene, statlige aksjeselskaper og statlige stiftelser er at de betegnes som egne rettssubjekter, i motsetning til for eksempel statsbedriftene.

Det skal fortsatt gjelde en forenklet oppgjørsordning for statens forvaltningsvirksomhet, jf. forskrift 27. november 2003 nr. 1398. Denne ordningen gjelder ikke for helseforetakene. Se nærmere om dette under punkt 11.

2.6.3 Hva omfattes av helseforetaksloven

Hva som skal regnes som helseforetak er nærmere angitt i lov om helseforetak m.m. av 15. juni 2001 nr. 93 § 2:

”Denne loven gjelder for regionale helseforetak og helseforetak.

Regionalt helseforetak er virksomhet som eies av staten alene og som er opprettet i medhold av § 8. Regionalt helseforetak legger til rette for spesialisthelsetjenester, forskning, undervisning og andre tjenester som står i naturlig sammenheng med dette.

Helseforetak er virksomhet som eies av regionalt helseforetak alene og som er opprettet i medhold av § 9. Helseforetak yter spesialisthelsetjenester, forskning, undervisning og andre tjenester som står i naturlig sammenheng med dette.”

3 Valg av avgiftssone

3.1 Hovedregelen

3.1.1 Innledning

Fra 2007 er det innført nye regler om hvilken avgiftssone som skal legges til grunn for beregningen av arbeidsgiveravgift. Det er nå i utgangspunktet virksomhetens lokalisering og ikke de ansattes bostedskommune som er avgjørende for hvilken sone som skal benyttes.

Bakgrunnen for endringen er at ESAs retningslinjer for statsstøtte kun tillater at det gis støtte i form av reduserte avgiftssatser til virksomheter som drives innenfor det geografiske virkeområdet for hver enkelt sone.¹¹

¹¹ Jf. ESAs retningslinjer for statsstøtte kap. 25B ”National Regional Aid 2007-2013”.

Avgiftsvedtaket for 2007 § 1 bokstav i første ledd lyder slik:

”(1) En arbeidsgiver anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket er registrert.”

Det er altså satsen i sonen der arbeidsgiver driver sin virksomhet som skal legges til grunn for beregningen av arbeidsgiveravgift. Dette gjelder også i de tilfeller virksomheten drives i form av en registrert underenhet, jf. § 1 bokstav i annet ledd, se nedenfor under punkt 3.2. Også foretak innen såkalt ambulerende virksomhet vil følge prinsippet om at man skal anvende satsen i sonen der virksomheten utøves jf. § 1 bokstav i tredje ledd. For sistnevnte type virksomhet vil imidlertid sonen hvor virksomheten utøves i noen tilfeller ikke være sammenfallende med sonen hvor virksomheten er registrert, se nedenfor under punkt 3.4.

3.1.2 Enhetsregisterreglene

For å sikre lokaliseringsreglenes notoritet og praktiserbarhet, er soneplasseringen av arbeidsgivers virksomhet knyttet opp mot registreringsreglene, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav i første og annet ledd.

Det vises til lov om Enhetsregisteret av 3. juni 1994 nr. 15. Nærmere bestemmelser er gitt i forskrift av 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret.

Det vises også til forarbeidene til enhetsregisterloven, herunder Ot.prp. nr. 11 (1993-94) om lov om Enhetsregisteret.¹² Videre vises det til Statistisk Sentralbyrås regler og rutiner for vedlikehold av bedrifts- og foretaksregisteret (heretter: SSBs retningslinjer).

3.1.3 Registrert forretningsadresse er avgjørende

Den registrerte forretningsadressen i Enhetsregisteret er avgjørende for virksomhetens plassering. Enhetens adresse er én av de opplysningene som må oppgis for at virksomheten skal få tildelt et organisasjonsnummer, jf. enhetsregisterloven § 5 annet ledd bokstav b.

3.1.4 Tilfeller der Enhetsregisteret ikke skal legges til grunn

Opplysningene i Enhetsregisteret kan imidlertid ikke alltid legges til grunn. Det kan tenkes at Enhetsregisteret av ulike grunner gir feilaktige opplysninger om virksomhetens plassering. Grunnen kan for eksempel være at en virksomhet har flyttet, uten at endringsmelding er sendt (eller at sendt melding ikke er registrert), se punkt 3.3. I disse tilfellene skal arbeidsgiver likevel benytte satsen for den sonen der foretaket skulle vært registrert, dersom dette ville medført en høyere avgiftssats.

¹² Se også NOU-1988-15 ”Samspill om grunndata. Et forslag til samordning av virksomhets- og foretaksregistre i offentlig forvaltning.”

Eksempel:

Et foretak er registrert med forretningsadresse i sone V. Men i realiteten drives virksomheten utelukkende i sone IVa. I dette tilfellet skal foretaket benytte den satsen som gjelder for sone IVa, altså 7,9 pst.

3.2 Særlig om underenheter

3.2.1 Utgangspunkt

Et foretak kan bestå av flere virksomheter som er geografisk eller næringsmessig avgrenset, såkalte underenheter. I de tilfeller et foretak driver virksomhet i forskjellige geografiske områder (eller innen ulike næringer), skal hver enkelt virksomhet registreres som en enhet/underenhet i det aktuelle området, jf. enhetsregisterforskriften § 10.¹³

Avgiftsvedtaket for 2007 bokstav i første ledd lyder slik:

”Har foretaket registrerte underenheter, jf. forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.”

Den enkelte underenhet utgjør altså en egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift, og underenhetens lokalisering avgjør hvilken sats som skal anvendes. Det er satsen i sonen der underenheten er registrert som skal anvendes på lønnskostnadene knyttet til denne virksomheten. Selv om hver underenhet er en egen beregningsenhet, skal innberetning og innbetaling av arbeidsgiveravgift gjøres samlet til én skatteopprekker. Se punkt 9.

Etter enhetsregisterreglene gjelder det enkelte unntak fra plikten til å registrere underenheter, selv om det drives virksomhet på flere steder. Det er derfor gitt en særregel i avgiftsvedtaket § 1 bokstav i tredje ledd. Se nedenfor under punkt 3.4 om unntaket for såkalt ambulerende virksomhet.

Registrering av underenheter på ulike adresser har kun betydning for hvilken sats som skal betales, og ingen innvirkning på fribeløpet. En juridisk enhet har kun krav på ett fribeløp, jf. punkt 8. Det samme gjelder for foretak med blandet virksomhet som har regnskapsmessig skille, jf. nedenfor under punkt 6.

3.2.2 Pliktig registrering er ikke gjennomført

Har et foretak registreringspliktige underenheter som ikke er registrert med eget underorganisasjonsnummer i Enhetsregisteret, regnes enheten likevel som en egen beregningsenhet. Dersom en arbeidsgiver har unnlatt å

¹³ Se også Statistisk Sentralbyrås regler og rutiner for vedlikehold av bedrifts- og foretaksregisteret s. 7-9.

registrere en underenhet, så skal en likevel anvende satsen som gjelder for den sonen der hvor underenheten er plassert. Dette gjelder likevel kun dersom underenheten ligger i en sone som medfører høyere avgift enn den sonen der virksomheten er registrert.

Eksempel 1:

Et foretak er registrert i sone III. Foretaket driver også virksomhet i sone I, og plikter å registrere en underenhet her, noe som ikke er gjort. Her skal foretaket benytte satsen som gjelder for sone I, altså 14,1 pst. for de avgiftspliktige ytelsene som knytter seg til virksomheten i sone I.

Det samme gjelder dersom underenheten er registrert i Enhetsregisteret, men av ulike grunner er registrert med feil adresse, jf. det som er sagt i punkt 3.1.4.

Eksempel 2:

Et foretak i sone III har en underenhet registrert i sone II. Underenheten driver imidlertid kun virksomhet i sone I, og skulle egentlig vært registrert her. I dette tilfellet skal avgiften for underenheten beregnes etter den satsen som gjelder for sone I, altså 14,1 pst.

3.2.3 Arbeidstakere som er tilknyttet flere enheter innenfor samme foretak

Arbeidstakere kan være tilknyttet ulike registreringspliktige enheter i ulike soner innenfor et foretak. I slike tilfeller skal en anvende satsen som gjelder for den sonen der den aktuelle enheten er registrert, for ytelser tilknyttet den enkelte enhet. Er det vanskelig å avgjøre nøyaktig hvilke ytelser som knytter seg til hver enkelt enhet, må en gjøre en forholdsmessig beregning på bakgrunn av hvor stor del av arbeidstiden som tilbringes på hvert enkelt sted.

3.2.4 Virksomhet innen ulike næringer

Driver underenhetene en annen type virksomhet enn hovedenheten, vil satsene kunne variere både ut fra hvilket geografisk område underenheten driver virksomhet i og ut fra hvilken næringssektor den faller inn under.

Se nedenfor under punkt 6 om blandet virksomhet.

3.3 Flytting av virksomhet i løpet av året

Flytting av foretak fra én sone til en annen sone i løpet av året får virkning fra og med påfølgende termin. Det vises til utfyllingsforskriften § 2 første ledd:

”Dersom en virksomhet som nevnt i avgiftsvedtaket § 1 bokstav i første ledd eller underenhet som nevnt i § 1 bokstav i annet ledd flyttes fra en sone til en annen, skal satsen i tilflyttingssonen legges til grunn fra og med påfølgende avgiftstermin etter registrert flyttedato.”

Det skal ”uten ugrunnet opphold” sendes inn endringsmelding vedrørende flytting av enheten etter enhetsregisterloven § 15, jf. § 5 annet ledd bokstav b. Avgjørende er den flyttedatoen som er oppgitt i endringsmeldingen.

3.4 Unntaket for såkalt ambulerende virksomhet

3.4.1 Utgangspunkt

I registreringsammenheng regnes ikke ambulerende bransjer, som for eksempel transportbransjen og bygge- og anleggsbransjen for å drive egne virksomheter på de ulike oppdragsstedene. De har derfor ikke plikt til å registrere byggeprosjekter og lignende som egne underenheter. Dette skyldes disse bransjenes mobile karakter. Arbeidsgiveravgiften følger derfor satsen i sonen hvor hovedenheten er registrert, jf. hovedregelen i § 1 bokstav i første ledd.

Unntak gjelder dersom slike foretak har opprettet et fast bemannet avdelingskontor e.l. på en annen geografisk beliggenhet, eller det drives virksomhet som faller under en annen næringskode enn virksomheten ved hovedenheten (lokal bransjeenhet). I disse tilfellene skal virksomheten likevel registreres som en underenhet, og satsen for arbeidsgiveravgift på dette registreringsstedet vil gjelde.

I en del tilfeller drives det imidlertid ambulerende virksomhet av en viss stabilitet og varighet innenfor en annen sone enn der hovedenheten er registrert, selv om det ikke er opprettet avdelingskontor der. Dersom registreringsreglene på grunn av virksomhetens art ikke gir påbud om registrering av underenhet i denne andre sonen, skal man på visse vilkår likevel benytte avgiftssatsen i sonen der arbeidet utføres. I avgiftsvedtakets § 1 bokstav i tredje ledd har en gitt følgende regel:

”(3) Dersom arbeidstakeren utfører hoveddelen av sitt arbeid i en annen sone enn i den sonen virksomheten er registrert, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens karakter ikke tillater registrering av underenhet i sonen hvor arbeidet utføres, skal satsen i den sonen hvor arbeidet utføres benyttes på de av arbeidstakerens lønnskostnader som knytter seg til dette arbeidet.”

Arbeidsgiver skal altså anvende satsen i den sonen der hoveddelen av arbeidet utføres, men kun for den delen av arbeidet som faktisk utføres der. Båndet til registreringsreglene brytes altså for disse tilfellene.

3.4.2 Ambulerende virksomhet

Statistisk sentralbyrås (SSBs) retningslinjer for registrering er helt avgjørende for all registrering av

bedrifter i Enhetsregisteret.¹⁴ Retningslinjene får dermed også indirekte betydning for valg av sone i forbindelse med beregning av arbeidsgiveravgift. Det følger av SSBs retningslinjer at dersom et foretak driver virksomhet på lokalt atskilte steder, skal det registreres én bedrift på hvert sted, jf. også enhetsregisterforskriften § 10. Det er imidlertid i retningslinjene gjort flere unntak fra denne hovedregelen:

- Bygge- og anleggsvirksomhet. Det ligger i virksomhetens karakter at den foregår på ulike adresser. Det skal ikke registreres egen bedrift for hvert sted et bygge- og anleggsforetak har oppdrag. Det skal imidlertid registreres bedrift for hvert sted hvor det er opprettet fast bemannede avdelingskontorer e.l.
- Transportvirksomhet. Her gjelder det samme som for bygge- og anleggsvirksomhet.
- Filialer/servicekontorer, for f.eks. forsikringsselskaper, som kun har åpent 1 - 2 dager i uka.
- Hjemmekontor.
- Selgere med bosted på annen adresse enn hovedkontoret, og som ikke har fast kontor.
- Utleie av eiendom med ambulerende ansatte. Hvis det er fast ansatte på hver eiendom/bygg, registreres én bedrift for hver eiendom/bygg.
- Oppdrettsanlegg med ambulerende ansatte/ambulerende oppdrettsanlegg. Det registreres én bedrift for hver kommune hvor foretaket har oppdrettsanlegg.

Det *kan* likevel etter retningslinjene registreres bedrift i ovennevnte tilfeller hvis foretaket selv har et sterkt ønske om det, eller hvis det vil ødelegge den reelle bedriftsstrukturen hvis reglene for bedriftsinndeling følges. Dette gjelder for eksempel hvis et foretak med virksomhet på flere adresser benytter innleid arbeidskraft på noen av adressene. I så fall er disse per definisjon ikke bedrifter fordi de ikke har egne ansatte, men her kan alle bedriftene likevel registreres. Se nærmere om utleie av arbeidskraft nedenfor under punkt 3.4.3 og punkt 7.3.

Næringsgrupperingene og inndelingen i statistiske enheter i SSBs retningslinjer bygger på internasjonale forpliktelser. Gjennom EØS-avtalen har Norge forpliktet seg til å følge EUs rådsforordninger både når det gjelder næringsgruppering og inndeling i statistiske enheter (bedrifter).

3.4.3 Utleie av arbeidskraft

Utleie av arbeidskraft er ikke omfattet av unntaket for ambulerende virksomhet i avgiftsvedtaket § 1 bokstav i tredje ledd. For slike foretak er derfor virksomhetens registrerte adresse avgjørende for soneplassering, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav i første og annet ledd.

Dette gjelder selv om arbeidsutleien kun skjer til næringer som regnes som ambulerende virksomhet, for eksempel bygg- og anleggsbransjen eller transportbransjen. Se nærmere om dette nedenfor under pkt. 7.3.

3.4.4 Begrepet ”hoveddelen av arbeidet”

Et spørsmål som oppstår er hva som legges i uttrykket ”hoveddelen av arbeidet”. Det nærmere innholdet i denne regelen er beskrevet i utfyllingsforskriften § 2 annet ledd:

”Med ”hoveddelen” av arbeidet i § 1 bokstav i tredje ledd menes mer enn 50 pst. av det totale antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av inntektsåret.”

I forbindelse med regelen i § 1 bokstav i tredje ledd skal en altså se på et inntektsår under ett. Dette er også i tråd med formålet bak regelen, det vil si at virksomheten må være av en viss stabilitet og varighet. Bare dersom arbeidstakeren utover hoveddelen av sitt arbeid i løpet av et inntektsår i en annen sone enn i den sonen virksomheten er registrert, kan en annen sats enn den som gjelder for registreringssonen benyttes.

Eksempel:

Arbeidstaker A jobber i bygg- og anleggsbransjen/transportbransjen og arbeidet for en bestemt arbeidsgiver fordeler seg slik for et bestemt inntektsår:

51 pst. i sone III

49 pst. i sone V

Sone V er virksomhetens registreringskommune

Her skal avgift beregnes etter satsen for sone III, altså 6,4 pst., for lønnskostnadene tilknyttet arbeidet som er utført her. For resten av lønnskostnadene skal en benytte satsen som gjelder for sone V, altså 0 pst.

3.4.5 Arbeid utføres i flere ulike soner utenfor sonen for registreringsstedet

Dersom arbeidstaker utfører arbeid i flere ulike soner utenfor sonen for registreringsstedet, og man ikke kan si at hoveddelen av arbeidet er utført i noen av enkeltsonene, vil det være satsen i sonen hvor virksomheten er registrert som skal benyttes. Det vil si at man i disse tilfellene faller tilbake på hovedregelen i § 1 bokstav i første ledd. Det er altså ikke nok at arbeidet som utføres utenfor registreringsstedet, til sammen utgjør hoveddelen av arbeidstakers arbeid, dersom kravet ikke er oppfylt innenfor én enkeltsoner.¹⁵

Eksempel 1:

¹⁴ Statistisk Sentralbyrås regler og rutiner for vedlikehold av bedrifts- og foretaksregisteret s. 7-9.

¹⁵ Det vises i denne sammenheng til St.prp. nr. 1 (2006-2007) s. 43.

Arbeidstaker A jobber i bygg- og anleggsbransjen/transportbransjen og arbeidet fordeler seg slik for et bestemt inntektsår:
51 pst. i sone III
24 pst. i sone IV
25 pst. i sone V som er virksomhetens registreringskommune

Her jobber arbeidstakeren over 50 pst. i sone III. Det skal således betales avgift etter satsen som gjelder for sone III for lønnskostnadene tilknyttet arbeidet som er utført her. For resten av lønnskostnadene skal en benytte satsen som gjelder for sone V, altså 0 pst. Dette til tross for at deler av arbeidet er utført i sone IV.

Eksempel 2:

Arbeidstaker A jobber i bygg- og anleggsbransjen/transportbransjen og arbeidet fordeler seg slik for et bestemt inntektsår:
49 pst. i sone III
26 pst. i sone IV
25 pst. i sone V som er virksomhetens registreringskommune

Her jobber arbeidstakeren under 50 pst. i sone III. En skal derfor benytte satsen som gjelder for sone V, altså 0 pst., for hele året.

Det har ingen betydning om arbeid utføres på ulike steder innenfor ”den andre sonen”, så lenge hoveddelen av arbeidet utføres innenfor den aktuelle sonen i henhold til § 1 bokstav i tredje ledd.

3.4.6 Krav til dokumentasjon

Kommer avgiftsvedtaket § 1 bokstav i tredje ledd til anvendelse, må arbeidsgiver i ettertid kunne dokumentere om, og eventuelt i hvilken utstrekning, arbeidstakere har utført arbeid i en annen sone enn der virksomheten er registrert. En slik plikt må kunne sies å følge av lov av 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven). Se blant annet lovens §§ 5 annet ledd nr. 2, § 7 og § 10 annet ledd.

3.4.7 Etterfølgende korreksjoner – renteproblematikken

Ulempen ved at året ses under ett er at arbeidsgiver ikke til enhver tid vil vite hvilken sone som skal legges til grunn ved beregning av arbeidsgiveravgift, da en ikke nødvendigvis vet hvor lenge han vil jobbe på hvilket sted. Dette vil medføre en rekke etterfølgende korreksjoner.

Det skal ikke beregnes renter for differanser som skyldes slike etterfølgende korreksjoner, dersom endringen er til arbeidsgivers ugunst. Arbeidsgiver skal imidlertid få utbetalt renter dersom endringen er til gunst for vedkommende.

For å unngå for mange etterfølgende korreksjoner bør arbeidsgivere i ambulerende bransjer på begynnelsen av året gjøre en vurdering av hva som er mest sannsynlig. Hvis det er mest sannsynlig at en

arbeidstaker vil utføre hoveddelen av sitt arbeid i en annen sone enn den sonen hvor virksomheten er registrert, legges arbeidssonens avgiftssatser til grunn for arbeidet som utføres der.

3.4.8 Kortere arbeidsforhold

Selv om en i forbindelse med regelen i avgiftsvedtaket § 1 bokstav i tredje ledd skal se på året under ett, må en likevel se på hvert enkelt arbeidsforhold for seg. Nærmere bestemt vil det være tilstrekkelig om kravet ”hoveddelen” av arbeidet i avgiftsvedtaket § 1 bokstav i tredje ledd er oppfylt overfor én arbeidsgiver.

Eksempel:

Selskap A driver innenfor bygg- og anleggsbransjen og er registrert i sone V. En arbeidstaker er ansatt i selskap A fra januar til mai. Hele perioden fra januar til mai har arbeidstakeren utført arbeid i sone III. For ytelser selskap A utbetaler til arbeidstakeren i den aktuelle perioden skal en anvende satsen for sone III, altså 6,4 pst. Dette til tross for at arbeidstakeren for så vidt ikke har jobbet mer enn fire måneder i sone III. Det har ingenting å si om arbeidstakeren fra mai og ut året får en ny arbeidsgiver, selv om arbeidet da utøves i en annen sone enn sone III.

3.4.9 Arbeidsoppdrag i utlandet

Foretak som driver faller inn under unntaket for ambulerende virksomhet i § 1 bokstav i tredje ledd, og som har arbeidstakere på oppdrag i utlandet. I disse tilfellene vil det være sone I og en sats på 14,1 pst. som gjelder for den delen av arbeidet som utføres utenfor Norge, forutsatt at denne delen av arbeidet for den enkelte ansatte utgjør mer enn 50 pst. av hans totale arbeid det aktuelle året. Dette følger av en tolkning av avgiftsvedtaket § 1 bokstav i tredje ledd kombinert med § 1 bokstav h. Se også under punkt 14.7.

Eksempel:

Et foretak driver med sjøtransport og er således omfattet av unntaket for ambulerende virksomhet i § 1 bokstav i tredje ledd. Flere av de ansatte utfører mer enn halvparten av det årlige arbeidet utenfor norsk sjøterritorium.

Her skal en benytte en sats på 14,1 pst. for den delen av arbeidet som utføres utenfor Norge, forutsatt at denne delen av arbeidet for den enkelte ansatte utgjør mer enn 50 pst. av hans totale arbeid det aktuelle året, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav i tredje ledd og § 1 bokstav h.

4 Næringer som må betale arbeidsgiveravgift etter høyeste sats

4.1 Innledning

Etter avgiftsvedtaket § 1 bokstav j skal foretak som driver virksomhet innen nærmere angitte næringer

alltid fastsette arbeidsgiveravgift etter høyeste sats, 14,1 pst., uavhengig av virksomhetens plassering. Disse har likevel anledning til å benytte de differensierte satsene innenfor et fribeløp på kr 530 000, jf. nedenfor under punkt 4.4.

Om foretak som har blandet virksomhet, se nedenfor under punkt 6.

De fleste av de unntakene som til og med 2006 var tatt inn i avgiftsvedtaket § 1 bokstav g er nå tatt ut. Fra 1. januar 2007 omfatter den tilsvarende bestemmelsen i § 1 bokstav j kun følgende næringer:

- Foretak som er beskjeftiget i produksjon av stålproduktene opplistet i Annex I til kapittel 25B om regionalstøtte i ESAs retningslinjer for statsstøtte, og
- Foretak som bygger eller reparerer selvdrevet, sjøgående kommersielt fartøy.

Følgende næringer har altså blitt fjernet fra denne bestemmelsen, og skal således benytte de ordinære satsene:

- Foretak som produserer elektrisitet skapt ved vannkraft,
- Foretak som utvinner råolje eller naturgass,
- Foretak som yter tjenester tilknyttet utvinning av olje eller gass:
- Foretak som bryter metallholdig malm, med unntak av jernmalm og jernmalm med innhold av mangan,
- Foretak som utvinner industrimineralene nefelinsyenitt eller olivin,
- Foretak som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 1-4 eller verdipapirhandelloven § 7-1, jf. § 1-2 første ledd, dersom foretaket har filial, driver grenseoverskridende virksomhet eller har etablert datterforetak som driver tilsvarende virksomhet, i andre stater innen EØS-området.
- Foretak som produserer telekommunikasjonstjenester.

4.2 Foretak som produserer EKSF-stål

Stortingsvedtaket § 1 bokstav j første ledd nr. 1 omfatter foretak som er beskjeftiget i produksjon av stålproduktene opplistet i Annex I til kapittel 25B om regionalstøtte i ESAs retningslinjer for statsstøtte. Dette er i det alt vesentligste stålprodukter som var omfattet av den tidligere traktaten om Det Europeiske Kull- og Stålfellesskap (EKSF-traktaten).¹⁶ Det følger nå direkte av ESAs (og EU-kommisjonens) retningslinjer for regionalstøtte at foretak som produserer disse produktene ikke er omfattet av unntakene for regionalstøtte og dermed at slike foretak

ikke kan omfattes av de ordinære reglene om differensiert arbeidsgiveravgift.¹⁷

4.3 Foretak som bygger eller reparerer skip

Avgiftsvedtaket § 1 bokstav j første ledd nr. 2 omfatter foretak som bygger eller reparerer selvdrevet, sjøgående kommersielt fartøy.

Med selvdrevet, sjøgående fartøy menes fartøy som ved egen motor og eget styringssystem er fullt ut navigerbart på åpent hav.

Vilkåret om "kommersielt fartøy" innebærer en avgrensning mot bygging av krigsskip og andre fartøy utelukkende for militære formål. Det forutsettes at dette ikke er skjulte tiltak til fordel for kommersiell skipsbyggeindustri. Foretak som bygger eller reparerer krigsskip skal derfor beregne arbeidsgiveravgift etter det differensierte systemet.

Følgende er omfattet av bestemmelsen:

- fartøy på minst 100 BRT for transport av passasjerer eller gods
- fartøy på minst 100 BRT til særlige formål (for eksempel mudringsfartøyer og isbrytere)
- slepebåt på minst 365 kW
- flytende og flyttbare uferdige skrog av ovennevnte fartøyer

Også vesentlig ombygging av fartøyer som nevnt ovenfor er omfattet, men her må fartøyet være på minst 1000 brutto registertonn (BRT). Med "vesentlig ombygging" menes betydelige endringer av lastearrangementet, skroget, framdriftsmaskineriet eller bekvemmeligheten for passasjerene.

Fiskefartøy er ikke omfattet. Tidligere var fiskefartøy på minst 100 BRT bestemt for eksport til land utenfor EØS-området omfattet

Tidligere var det en regel om at slike foretak likevel skulle beregne arbeidsgiveravgift etter reglene om de ordinære næringene dersom:

- Reparasjonene gjøres på verft hjemmehørende i Nordland, Troms og Finnmark.
- Reparasjonene gjøres på fartøy som utelukkende drives på norsk sjøterritorium (dvs. at reparasjon av fartøy i offshorevirksomheten og fartøy i internasjonal fart må beregne avgift etter høyeste sats).

Disse unntakene er ikke videreført i avgiftsvedtaket for 2007.

¹⁶

Nærmere definisjon fremgår av EKSF-traktatens bilag I.

¹⁷

Se vedlegg XV til EØS avtalen, jf. EU-kommisjonens beslutning No 2496/96/ESCS.

4.4 Fribe løpet

4.4.1 Utgangspunkt

EØS-reglene åpner såkalt bagatellmessig støtte til foretak. Avgiftsvedtaket § 1 bokstav j tredje ledd gir derfor foretak som faller inn under denne bestemmelsen anledning til å benytte de differensierte satsene innenfor et fribe løp på kr 530 000. Denne bestemmelsen får anvendelse for foretak som er registrert i Ia, II, III, IV, IVa og/eller V.

Fribe løpet medfører at avgiften kan beregnes etter differensierte satser, inntil differansen mellom avgift etter høyeste sats, og avgift etter differensiert sats utgjør kr 530 000.

4.4.2 Når er fribe løpet brukt opp?

Avgiftsgrunnlaget kan bli relativt høyt før fribe løpet eventuelt overstiges:

- Foretak i sone Ia og i sone II kan anvende differensiert avgiftssats for lønn m.v. på inntil ca. kr 15,1 mill.
- Foretak i sone III kan benytte differensiert sats for lønn m.v. på inntil ca. kr 6,9 mill. Foretak i sone IV kan benytte differensiert sats for lønn m.v. på inntil ca. kr 5,9 mill.
- Foretak i sone IVa kan benytte differensiert sats for lønn m.v. på inntil ca. kr 8,5 mill.
- Foretak i sone V kan benytte differensiert sats for lønn m.v. på inntil ca. kr 3,8 mill.

Disse beløpene blir naturligvis ikke de samme dersom et foretak driver virksomhet i flere soner.

Om når en skal gå over fra å benytte differensierte satser til å anvende høyeste sats, se veiledningen til terminoppgaven for arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk.

4.4.3 Annen bagatellmessig støtte

Fribe løpet skal reduseres med eventuell annen bagatellmessig støtte til foretaket, jf. avgiftsvedtakets § 1 bokstav l. Bestemmelsen medfører at fribe løpet skal avkortes med annen offentlig støtte som er omfattet av EU-forordningen om bagatellmessig støtte.

På denne bakgrunn er det tatt inn en egen rubrikk på terminoppgaven under punkt 2.2, der arbeidsgiver skal oppgi om han mottar annen bagatellmessig støtte.

Uavhengig av det årlige fribe løpet på kr 530 000 gjelder det en begrensning om at støtte i form av redusert avgift, og annen type bagatellmessig støtte ikke må overstige 200 000 euro over en treårsperiode.

For øvrig vises det til det som er sagt under punkt 2.3.5.

5 Særregler om landbruk og fiske etc.

5.1 Utgangspunkt

Enkelte typer næringer innenfor landbruk, fiskeri etc. faller utenfor EØS-avtalen, jf. avtalens art. 8.

Slike foretak kan beholde ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift fullt ut, og følger således disse satsene:

Sone	Sats
I	14,1 %
Ia	10,6 %
II	10,6 %
III	6,4 %
IV	5,1 %
IVa	5,1 %
V	0 %

Satsene for fiskeri og landbruk etc. skiller seg fra de ordinære satsene kun i sonene Ia og IVa. I de øvrige sonene er satsene sammenfallende, fordi de opprinnelige differensierte satsene nå også gjelder for de ordinære næringene.

Foretak som driver landbruks- eller fiskerivirksomhet etc. i sone Ia, kan i henhold til dette beregne avgift med en sats på 10,6 pst. på samtlige lønnskostnader (altså ikke bare innenfor et fribe løp). I sone IVa kan slike foretak benytte en sats på 5,1 prosent (dvs. lik sats som i sone IV). De ordinære næringene skal i sone IVa benytte en sats på 7,9 pst.

5.2 Næringer som er omfattet av bestemmelsen

Hvilke næringer dette gjelder er angitt med enkelte bestemte næringskoder i avgiftsvedtaket § 1 bokstav j:
18

01.1 Dyrking av jordbruks- og hagebruksvekster

01.2 Husdyrhold

01.3 Kombinert husdyrhold og planteproduksjon

01.4 Tjenester tilknyttet jordbruk og husdyrhold, unntatt veterinærtjenester og beplantning og vedlikehold av hager og parkanlegg

01.5 Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell

02.01 Skogbruk

02.02 Tjenester tilknyttet skogbruk, med unntak av tømmermåling

05.01 Fiske og fangst

05.02 Fiskeoppdrett og klekkerier

15.1 Produksjon, bearbeiding og konservering av kjøtt og kjøttvarer

15.2 Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer

15.3 Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker

15.4 Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer

15.5 Produksjon av meierivarer og iskrem

15.6 Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter

15.7 Produksjon av fôr

51.2 Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr

51.31 Engroshandel med frukt og grønnsaker

51.32 Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer

51.33 Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett

51.381 Engroshandel med fisk og skalldyr

61.103 Innenriks sjøtransport, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter

63.12 Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer,

Bestemmelsen gjelder imidlertid kun der virksomheten er begrenset til å omfatte produkter som ikke faller inn under EØS-avtalen, jf. avtalens artikkel 8.

I likhet med det som gjelder for transport, er det den virksomheten foretaket faktisk driver som er avgjørende for om unntaksregelen kommer til anvendelse. Er foretaket registrert under en av de ovennevnte næringskodene, men helt eller delvis driver annen type virksomhet, vil registreringen ikke være avgjørende. I disse tilfellene vil de ordinære reglene komme til anvendelse.

Selv om foretaket er registrert under en kode som faller inn under fiskeri- og landbruksunntaket, vil den omstendighet at foretaket også driver virksomhet som skal følge de alminnelige regler, medføre at de ordinære satsene skal anvendes. Det er imidlertid i § 1 bokstav k tredje ledd gitt en særregel for foretak med delt virksomhet, som har klart regnskapsmessig skille, se nedenfor under punkt 6.4.

6 Blandet virksomhet

6.1 Innledning

Unntakene basert på virksomhetens næringsområde, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav j og k, bygger på at det enkelte foretak skal betraktes som én enhet. Det er imidlertid gjort unntak for foretak som har blandet virksomhet, når det er et klart regnskapsmessig skille mellom de ulike typene virksomhet, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav j fjerde ledd og § 1 bokstav k tredje ledd.

I sone I vil det ikke ha noen betydning å skille regnskapsmessig, da satsen her uansett vil være 14,1 prosent.

For ordens skyld presiseres at reglene om regnskapsmessig skille bare har betydning for hvilken sats som skal legges til grunn og ikke for hvor mange fribeløp som kan oppnås. At et foretak har regnskapsmessig skille mellom ulike typer virksomhet, medfører ikke rett til å beregne mer enn ett fribeløp. For å nyte godt av eget fribeløp, må undervirksomhetene skilles ut som egne juridiske enheter, jf. punkt 2.3.3 og punkt 8.

6.2 Kravet om regnskapsmessig skille

I kravet om regnskapsmessig skille ligger at det skal være mulig å kontrollere hvor stor del av foretakets lønnskostnader m.v. som knytter seg til de ulike typer virksomhet.

Det vil da lettere kunne avdekkes om støtte i form av redusert sats ytes til virksomhet innen en næring som ikke er berettiget til denne satsen.

6.3 Næringer som skal betale arbeidsgiveravgift etter høyeste sats

Følgende bestemmelse er gitt i § 1 bokstav j fjerde ledd:

”For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd nr. 1 eller 2 og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i bokstavene b til f for den del av virksomheten som ikke er omfattet av første ledd nr. 1 og 2.”

Driver et foretak både virksomhet omfattet av § 1 bokstav j første ledd og virksomhet innenfor en ordinær næring, er hovedregelen at de strengeste reglene må følges for hele foretakets virksomhet. Det vil si at høyeste sats skal gjelde etter at eventuelt et fribeløp er oppbrukt. Dette skyldes forholdet til EØS-

avtalens statsstøtteregler¹⁹, hvor vurderingstemaet er foretaket som helhet, dvs. den juridiske enheten.

Har foretaket et klart regnskapsmessig skille mellom to typer næringer, kan imidlertid redusert sats anvendes på lønnskostnader knyttet til den ordinære næringen, mens høyeste sats skal anvendes for lønnskostnadene knyttet til den delen av virksomheten som er omfattet av avgiftsvedtaket § 1 bokstav j (etter beregning av fribeløp). Oppfylles derimot ikke kravet til regnskapsmessig skille, skal høyeste sats på 14,1 pst. anvendes for hele foretakets lønnskostnader, etter beregning av fribeløp.

For foretak i sone I er satsen uansett 14,1 pst., og det vil her ikke ha noe formål å skille regnskapsmessig.

For foretak i sone Ia vil det heller ikke ha noen betydning å skille regnskapsmessig mellom virksomhet omfattet av § 1 bokstav j første ledd og virksomhet innenfor en ordinær næring, fordi det her uansett skal betales avgift med differensiert sats innenfor fribeløpet. Det tildeles som nevnt kun ett fribeløp til hvert enkelt foretak.

Eksempel:

Et foretak driver delvis med bygging av skip for transport og delvis med bygging av fiskerifartøy. Den delen som driver med bygging av skip for transport er omfattet av bestemmelsen i § 1 bokstav j, mens byggingen av fiskerifartøy er omfattet av de ordinære reglene. Foretaket er registrert i sone III. Kravet til regnskapsmessig skille er oppfylt.

Her kan en benytte en sats på 6,4 pst. for den delen av virksomheten som er omfattet av de ordinære reglene, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav e. For den delen av virksomheten som driver med bygging av skip for transport kan arbeidsgiver benytte en sats på 6,4 innenfor fribeløpet. Når fribeløpet er brukt opp skal en for denne delen av virksomheten benytte en sats på 14,1 pst.

6.4 Landbruk og fiskeri etc.

6.4.1 Utgangspunkt

Følgende bestemmelse er gitt i avgiftsvedtaket § 1 bokstav k tredje ledd:

”For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i annet ledd for den del av virksomheten som er omfattet av første ledd og etter satsene i bokstavene b til g for den øvrige virksomheten.”

I de tilfellene et foretak driver både virksomhet omfattet av § 1 bokstav k første ledd og virksomhet innenfor en ordinær næring, er utgangspunktet at de ordinære reglene skal benyttes for hele foretaket.

Unntak gjelder dersom foretaket oppfyller kravet til klart regnskapsmessig skille mellom de to typene virksomhet. I disse tilfellene vil foretaket kunne betale avgift med lav sats for de lønnskostnader som er knyttet til landbruks-/fiskeridelen og avgift med ordinære satser for øvrige lønnskostnader. Hvis klart regnskapsmessig skille ikke foreligger, skal det betales avgift med ordinære satser for samtlige lønnskostnader. Dette vil kun ha praktisk betydning i sone Ia og IVa, da det kun er i disse sonene at det er en differanse mellom satsene i de to næringsgruppene.

Eksempel 1:

Et foretak driver delvis med landbruksvirksomhet og delvis med produksjon av elektrisitet ved hjelp av vannkraft. Landbruksdelen er omfattet av bestemmelsen i § 1 bokstav k, mens vannkraftverket er omfattet av de ordinære reglene. Foretaket er registrert i sone Ia. Kravet til regnskapsmessig skille er oppfylt. Her vil en kunne benytte en sats på 10,6 pst. for den delen av virksomheten som driver med landbruk. For den delen av virksomheten som produserer elektrisitet vil en kunne benytte satsen på 10,6 pst. innenfor fribeløpet. Når fribeløpet er brukt opp vil en for den sistnevnte delen av virksomheten måtte benytte en sats på 14,1 pst.

Eksempel 2:

Samme kombinasjon som i eksempelet over, men nå er foretaket registrert i sone IVa. Her vil foretaket kunne benytte en sats på 5,1 pst. for lønnskostnadene knyttet til landbruksvirksomheten. For den delen som produserer elektrisitet skal en anvende en sats på 7,9 pst.

6.4.2 Sammenligning med den tidligere ordningen

Adgangen til å betale avgift etter lave satser for landbruks-/fiskeridelen vil gjelde uansett størrelsen på andelen av samlet virksomhet som ikke er knyttet til landbruk/fiskeri. Dette skiller seg fra 2006-ordningen, som hadde som krav at kun en *ubetydelig* andel av samlet virksomhet kunne skrive seg fra annet enn landbruk/fiskeri for at det i det hele tatt skulle kunne svares avgift etter lav sats av lønnskostnadene i virksomheten. Uttrykket ”ubetydelig andel” var nærmere bestemt inntil 5 prosent av totalomsetningen foregående år. Til gjengjeld kunne man etter 2006-ordningen, hvis ubetydelighetsvilkåret var oppfylt, beregne avgift med lav sats for *samtlig* lønnskostnader.²⁰

¹⁹ Jf. forordning (EF) nr. 1998/2006 om bagatellmessig støtte

²⁰ Revisjon og regnskap nr. 7/2006 s. 56

I sone Ia vil fribeløpsordningen gjøre at endringen får liten betydning i de fleste tilfeller. Endringen får større reell betydning i sone IVa.

6.5 Andre kombinasjoner

En kan også tenke seg at et foretak driver virksomhet innenfor de to ovennevnte næringer, dvs. både landbruks-/fiskerivirksomhet og produksjon av stål/bygging av skip, selv om dette må sies å være relativt upraktisk. Denne kombinasjonen er verken nevnt i § 1 bokstav j fjerde ledd eller bokstav k tredje ledd, men bestemmelsene om ulike beregningsmåter ved regnskapsmessig skille gjelder også her.

6.6 Transportforetak

6.6.1 Utgangspunkt

Transportforetak i sone Ia som er omfattet av avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd annet punktum har ikke krav på noe fribeløp. Heller ikke foretak som bare delvis driver med transportvirksomhet har krav på å beregne fribeløp, noe som følger av EØS-regelverket. Dette gjelder uansett om den delen av foretaket som ikke driver med transport isolert sett hører til en næring som kunne beregnet fribeløp.

Eksempel:

Selskap A driver først og fremst med transport. Selskapet driver også en transportsentral som er regnskapsmessig atskilt fra resten av foretaket. Transportsentralen utfører tjenester som lasting, lossing og lagring, noe som ikke regnes som transport, se punkt 2.5.2. Selskapet er registrert i sone Ia.

Etter § 1 bokstav g annet ledd annet punktum har dermed foretaket ikke krav på å beregne fribeløp. Dette gjelder også for ytelser til de ansatte ved transportsentralen.

6.6.2 Forventet endring

Bestemmelsen om transportnæringen i avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd vil trolig bli endret i løpet av 2007.²¹ Dette som følge av at en ny EU-forordning om bagatellmessig støtte ventes å bli implementert i EØS-avtalen. Se nærmere om endringen i punkt 2.5.4.

Endringen vil medføre at transportforetak blir omfattet av fribeløpsordningen i sone Ia, men at foretak som driver med veitransport vil få et lavere fribeløp på kr 265 000. Det kan for eksempel forekomme kombinasjoner bestående av veitransport som etter endringen er omfattet av unntaket i § 1 bokstav g annet ledd annet punktum, og virksomhet omfattet av de ordinære reglene, for eksempel annen type transport. I dette tilfellet oppstår spørsmålet om hvordan en skal beregne fribeløpet i sone Ia. Løsningen må være at slike selskaper kun får beregne ett fribeløp på kr

265 000, uansett om det er regnskapsmessig skille mellom de to ulike typene virksomhet.

7 Arbeidsutleie

7.1 Forholdet til næringsunntakene

I utgangspunktet er utleie av arbeidskraft omfattet av næringskode 74.502 og dermed også reglene for de ordinære næringene i avgiftsvedtakets § 1 bokstav b-h. Det må imidlertid gjelde visse unntak fra dette utgangspunktet.

Det er vanskelig å si noe helt generelt om disse tilfellene, da hver enkelt sak må vurderes konkret. Vi vil likevel prøve å belyse problemstillingen med enkelte typetilfeller.

Foretak som omfattes av avgiftsvedtakets § 1 bokstav j har mindre gunstige regler for beregning av avgift enn foretak som omfattes av de såkalte ordinære næringene, jf. avgiftsvedtakets § 1 bokstav b-h. Selskaper som omfattes av avgiftsvedtakets § 1 bokstav j kan derfor være tjent med å leie inn arbeidskraft fra et annet selskap i stedet for å ha egne ansatte. I de fleste tilfellene må en respektere en slik tilpasning til regelverket.

Eksempel 1:

Et skipsverft registrert i Finnmark har 200 ansatte. Da selskapet går inn under avgiftsvedtakets § 1 bokstav j, skal det beregnes avgift etter høyeste sats 14,1 pst. etter at fribeløpet er brukt opp. Før fribeløpet er brukt opp skal det ikke beregnes avgift. Fribeløpet er brukt opp idet selskapet har hatt lønnsutgifter på kr 3 758 865.

Selskapet bestemmer seg for å gjennomføre en omorganisering slik at de leier inn 190 ansatte fra et vikarbyrå, men beholder 10 ansatte selv. Vikarbyrået er registrert i sone V og betaler ikke arbeidsgiveravgift for sine ansatte, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav b. Verftet på sin side vil ha årlige lønnsutgifter på under kr 3 758 865, og vil således ikke betale arbeidsgiveravgift.

Ikke alle slike tilpasninger kan godtas:

Eksempel 2:

Samme tilfelle som i eksempel 1. Men den innleide arbeidskraften leies inn fra et administrasjonsselskap som kun har som formål å forsyne det aktuelle skipsverftet med arbeidskraft. Administrasjonsselskapet er i samme konsern som skipsverftet. I dette tilfelle må det trolig kunne sies at administrasjonsselskapet også driver virksomhet innenfor den næringen som er angitt i avgiftsvedtaket § 1 bokstav j første ledd nr. 2, altså bygging og reparasjon av skip etc. Dette uavhengig av hvilken næringskode administrasjonsselskapet står registrert med.

²¹ Forordning (EF) nr. 1998/2006 om bagatellmessig støtte

Skipsverftet og administrasjonsselskapet vil imidlertid kunne beregne hvert sitt fribeløp, jf. § 1 bokstav j tredje ledd.

7.2 Avløsertjenester i landbruksvirksomhet

Avløserlag vil i utgangspunktet drive virksomhet som faller inn under kode 01.4 (Tjenester tilknyttet jordbruk og husdyrhold) i SSBs Standard for næringskoder. Denne koden er omfattet av bestemmelsen i avgiftsvedtakets § 1 bokstav k første ledd.

I den grad avløserlaget også driver virksomhet som ikke omfattes av landbruksunntaket – for eksempel bygdeturisme/gårdsturisme – kan en anvende bestemmelsen om delt virksomhet. Det forutsettes at kravet til regnskapsmessig skille er oppfylt, jf. § 1 bokstav k tredje ledd. Se punkt 6.4.

Eksempel:

Et avløserlag driver først og fremst med utleie av arbeidskraft til landbruk. 20 pst. av virksomheten består imidlertid av utleie av arbeidskraft til transportvirksomhet. For 80 pst. av de ansatte skal det beregnes arbeidsgiveravgift etter bestemmelsen i avgiftsvedtakets § 1 bokstav k. For de 20 pst. som består av utleie av arbeidskraft til transportvirksomhet, vil de ordinære reglene slå inn, jf. avgiftsvedtakets § 1 bokstav b-h.

Det vil kun få praktisk betydning dersom foretaket driver virksomhet i sone Ia eller IVa.

7.3 Forholdet til valg av avgiftssone

7.3.1 Utgangspunkt

Også for foretak som driver med utleie av arbeidskraft er utgangspunktet at virksomhetens lokalisering er avgjørende for hvilken sone som skal legges til grunn, jf. avgiftsvedtakets § 1 bokstav i første ledd. Se under punkt 3.1. Dette gjelder selv om foretaket leier ut arbeidskraft til et selskap som driver virksomhet i en annen sone, og/eller arbeidet utføres i denne andre sonen. Utleie av arbeidskraft er ikke omfattet av unntaket for ambulerende virksomhet i avgiftsvedtakets § 1 bokstav i tredje ledd. Dette gjelder selv om arbeidskraften utelukkende eller delvis leies ut til en av de næringene som anses som ambulerende virksomhet, for eksempel bygg- og anleggsbransjen eller transportbransjen.

Eksempel:

Selskap A som er registrert i Oslo leier ut arbeidskraft til bygg- og anleggsbransjen, blant annet til et entreprenørselskap registrert i Finnmark. Arbeidsoppdraget varer i ca. ett år og utføres i sin helhet i Finnmark.

Her skal selskap A benytte satsen som gjelder for sone I, altså 14,1 pst., også for de arbeidstakerne som utfører oppdrag i sone V. Bestemmelsen i § 1 bokstav i tredje

ledd om ambulerende virksomhet gjelder ikke selv om entreprenørselskapet som leier inn arbeidskraften driver virksomhet innenfor bygg- og anleggsbransjen.

Situasjonen ville vært annerledes dersom selskap A var et entreprenørfirma som hadde ansatte som utførte oppdrag i sone V. I dette tilfellet ville foretaket være omfattet av unntaket for ambulerende virksomhet, jf. § 1 bokstav i tredje ledd. Se punkt 3.4.

7.3.2 Tilpasninger og ulovlig omgåelse

I og med at soneplasseringen heretter vil avhenge av virksomhetens lokalisering og ikke av arbeidstakers bosted, vil oppfordringen til å gjennomføre tilpasninger for å spare avgift i noen sammenhenger være større enn tidligere. Utgangspunktet er at slike tilpasninger må respekteres.

Finansdepartementet har imidlertid signalisert at man i samarbeid med skatte- og avgiftsmyndighetene vil følge nøye med på hvordan avgiftsvedtakets og lokaliseringsreglene fungerer i praksis og eventuelt gjennomføre regelendringer der det er behov for å demme opp for uønsket tilpasning. Dette kan særlig være aktuelt i tilfeller av arbeidsutleie. I tillegg vil en i enkelte tilfeller kunne benytte gjennomskjæring på bakgrunn av den alminnelige omgåelsesnormen som gjelder på skatte- og avgiftsområdet.²²

Hvorvidt det er aktuelt med gjennomskjæring i slike tilfeller, må bero på en konkret vurdering.²³ I korte trekk vil vurderingen være todelt: For det første er det et spørsmål om i hvilken grad rettsforholdet har vesentlige andre virkninger for skattyteren enn de skatte- og avgiftsrettslige. For det andre må en se på i hvilken utstrekning resultatet ellers vil være i strid med reglens formål.

Eksempel 2:

Det opprettes et selskap A i sone V som kun har til formål å leie ut arbeidskraft til et konserns selskaper i andre soner. Her kan det etter en konkret vurdering være aktuelt å pålegge selskapet å anvende satsene som gjelder for de selskapene som arbeidstakerne i realiteten er tilknyttet. Det vil det neppe være i tråd med differensieringsordningens formål om samtlige av konsernets lønnskostnader ble fritatt for arbeidsgiveravgift pga. at selskap A er registrert i sone V. Det avgjørende vil derfor bli hvilke konsekvenser omorganiseringen har hatt for konsernet utover det å spare avgift.

I eksempelet forutsettes det at selskap A oppfyller vilkårene for å registreres i sone V. Et minste kriterium må være at foretaket har et hovedkontor som ligger

²² Zimmer, Lærebok i skatterett 4. utg. 2001 side 55 og Rt. 1999 s. 946.

²³ St.prp. nr.1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak s. 43.

innenfor sonen.²⁴ Oppfylles ikke dette kriteriet, må den sonen der virksomheten reelt drives legges til grunn, jf. punkt 3.1.

8 Begrepet juridisk enhet – beregning av fribeløpet

8.1 Innledning

Dersom det kan beregnes fribeløp etter avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd og bokstav j tredje ledd, skal det uansett kun beregnes ett fribeløp per foretak. Erfaringsvis kan det oppstå tvil om hva som skal anses som ett foretak i denne forbindelse. Det avgjørende er hva som anses som én juridisk enhet, jf. lov om Enhetsregisteret av 3. juni 1994 nr. 15 (enhetsregisterloven) §§ 2 og 4 første ledd.²⁵ Lovens § 4 er tatt inn som vedlegg 5.

Nedenfor gjennomgås noen typetilfeller der det kan være tvil om det er snakk om en eller flere enheter i forbindelse med beregning av fribeløpet.

8.2 Overenheter og underenheter

Det avgrenses mot overenheter i konsern som ikke er egne juridiske enheter, samt underenheter innenfor en juridisk enhet, jf. enhetsregisterloven § 4 tredje ledd. Det er for eksempel i bankvirksomhet vanlig at et selskap har mange underenheter med hvert sitt underorganisasjonsnummer. Disse selskapene har likevel kun krav på ett fribeløp. Enhetsregisterlovens § 4 tredje ledd åpner riktignok for registrering av såkalte underenheter og overenheter, men slike enheter regnes ikke som juridiske enheter ved beregning av fribeløp. Registrering av underenheter kan imidlertid ha betydning for valg av avgiftssone, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav i annet ledd. Se under punkt 3.2.

8.3 Fusjon og fisjon

Hovedregelen er slik at avgiftsberegningen skal foretas isolert for hver juridisk enhet. Dette gjelder også når enheten er stiftet som følge av en fusjon eller fisjon. I det følgende vil vi gjennomgå tre ulike tilfeller:

Eksempel 1:

Foretak A fisjonerer i juli 2007, og resultatet er at foretak B etableres, mens foretak A videreføres. Foretak A fortsetter da beregningen av fribeløpet som ble påbegynt 1. januar 2007. Foretak B får derimot et nytt fribeløp ettersom det er å anse som en ny juridisk

enhet. Det skal altså her beregnes to fribeløp - ett for foretak A og ett for foretak B.

Eksempel 2:

Foretak A opphører i juli 2007, og to nye foretak (B og C) utgår fra det gamle foretaket. Her får foretak B og C nye fribeløp ettersom de er å anse som nye juridiske enheter. Det skal altså her beregnes tre fribeløp – ett for hver av de tre foretakene.

Eksempel 3:

Foretak A, B og C slås sammen i juli 2007 til foretak D. Her vil foretak D få sitt eget fribeløp som berignes fra fusjonen. Den tidligere beregningen av fribeløp i foretak A, B og C vil være uten betydning for foretak D.

8.4 Privatpersoner, indre selskaper og sameier

Privatpersoner kan også beregne fribeløp i den forstand at de beregner avgift etter lav sats i sone Ia innenfor fribeløpet. Det er imidlertid utenkelig at en privatperson som arbeidsgiver overstiger fribeløpet. I så fall vil det trolig være snakk om et registreringspliktig enkeltmannsforetak, jf. enhetsregisterloven § 4 første ledd bokstav c.

Etter folketrygdloven § 23-2 sjette ledd gjelder det fritak for arbeidsgiveravgift for privat pass av barn under 12 år. Etter folketrygdloven § 23-2 syvende ledd gjelder også fritak for lønnsytelser inntil 50 000 for lønnet arbeid i privat hjem og fritidsbolig. Se nedenfor under punkt 18.

Et indre selskap kan ikke forplikte seg som sådan ved avtale, heller ikke som arbeidsgiver, jf. selskapsloven § 2-1(2). Den enkelte deltaker kan imidlertid forplikte seg som arbeidsgiver. I dette tilfellet kan vedkommende beregne fribeløp, jf. det som er sagt ovenfor om private arbeidsgivere.

Når det gjelder sameier vil det avgjørende være om sameiet fremstår utad som en enhet. En har for eksempel to eiere av en tomannsbolig som ansetter en vaktmester. Ved at sameierne går sammen om et ansettelsesforhold, fremstår de som et tingsrettslig sameie også utad. De utgjør dermed en registreringspliktig juridisk enhet, jf. enhetsregisterloven § 4 første ledd bokstav d. Sameiet utgjør da en enhet i forbindelse med beregning av fribeløp. Heller ikke for tingsrettslige sameier vil det være særlig praktisk at en overskrider fribeløpet.

8.5 Interkommunale samarbeid og kommunale foretak

Interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 regnes ikke som egne enheter i forbindelse med beregning av fribeløpet. Slike samarbeid kan riktignok registreres som egne enheter i enhetsregisteret. Det avgjørende i forhold til beregning av arbeidsgiveravgift må imidlertid være om samarbeidene kan anses som

²⁴ Statistisk Sentralbyrås regler og rutiner for vedlikehold av bedrifts og foretaksregisteret punkt 3.6.2 om forretningsadresse.

²⁵ For en nærmere avgrensning av begrepene i enhetsregisterlovens § 4 se Ot.prp. nr. 11 (1993-94) om lov om Enhetsregisteret s. 54 flg.

egne juridiske enheter, og ikke kun som underenheter for de aktuelle kommuner. Samarbeidenes karakter tilsier at det naturlig å anse disse som en del av den kommunale virksomheten. Dette synes også å være klart forutsatt i kommunelovens § 27.

Kommunale og fylkeskommunale foretak regnes heller ikke som juridiske enheter, og får ikke tildelt et eget fribeløp. Slike foretak skal riktignok etter kommunelovens § 62 første ledd registreres i foretaksregisteret. De regnes likevel ikke som en egen juridisk person, men som en del av kommunen eller fylkeskommunen, jf. kommuneloven kap. 11. En konsekvens av dette er at foretaket som sådant ikke selv kan ha rettigheter og plikter, og at det er kommunen eller fylkeskommunen som i siste instans er part i foretakets avtaler og som hefter for de forpliktelser foretaket pådrar seg. Foretaket som sådant kan heller ikke ha partsstilling overfor domstoler eller andre myndigheter. Dette i motsetning til for eksempel statsforetak, jf. lov av 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak § 3.

9 Innberetning av arbeidsgiveravgift

9.1 Utgangspunkt

Terminvis innberetning av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift sendes på én og samme blankett (RF-1037) ”Terminoppgave for arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk”. Blanketten kan sendes inn via Altinn.no eller på maskinlesbart medium (diskett eller lignende).

Det skal angis hvilken ordning det skal betales arbeidsgiveravgift etter, jf. punkt 2.0 på oppgaven. De ulike ordningene er angitt slik:

- AA - Generelle næringer
- BB – Helseforetakene og deler av statsforvaltningen
- CC - Produksjon av enkelte stålprodukter etc.
- DD - Dyrking av jordbruks- og hagebruksvekster etc.
- EE - Kun innberetning av forskuddstrekk.

- GG – Veitransport*

*Beregningsmåten under GG – Veitransport vil ikke være aktuell før den nye EU-forordningen om bagatellmessig støtte blir implementert i EØS-avtalen.²⁶ Inntil ovennevnte forordning blir tatt inn i EØS-avtalen skal alle virksomheter som driver med transport krysse av under kode BB – Helseforetakene og deler av statsforvaltningen. Etter endringen skal foretak som driver med veitransport krysse av under kode GG – veitransport, mens øvrige transportforetak skal krysse av under kode AA – Generelle næringer. Se nærmere om dette under punkt 2.5.4.

²⁶ Forordning (EF) nr. 1998/2006 om bagatellmessig støtte

Nytt av året er at avgiftspliktige tilskudd og premier til pensjonsordninger skal tas med på en egen linje under punkt 2.3 i terminoppgaven.

Dersom et foretak har underenheter, skal det likevel kun leveres terminoppgave på den juridiske enhetens organisasjonsnummer. Foretaket skal altså levere én oppgave som inneholder opplysninger om hele den juridiske enheten, herunder alle underenhetene. Dette har sammenheng med at det kun kan beregnes ett fribeløp per foretak, jf. nedenfor.

9.2 Foretak som kan beregne fribeløp

Det gjelder kun ett fribeløp per juridisk enhet. Dette gjelder selv om foretaket har underenheter med egne underorganisasjonsnummer, se punkt 8. Dette betyr at innberetning via terminoppgaven må skje på organisasjonsnummeret til den juridiske enheten for at arbeidsgiveravgiften skal bli riktig beregnet.

Nytt av året er at det er tatt inn en egen rubrikk på terminoppgaven under punkt 2.2, der arbeidsgiver som kan beregne fribeløp skal oppgi om han mottar annen bagatellmessig støtte. Se punkt 2.3.5 og 4.4.3.

9.3 Manuell innlevering

Arbeidsgivere som leverer manuelle oppgaver skal bruke skjemaet RF-1037. Foretak som driver blandet virksomhet som er regnskapsmessig atskilt, jf. avgiftsvedtaket § 1 bokstav j fjerde ledd og bokstav k tredje ledd, må levere to (eller flere) oppgaver per termin.

9.4 Elektronisk innlevering

Terminoppgaven kan leveres via altinn.no. Sjekk med lønnsprogramleverandøren din om terminoppgaven kan sendes direkte fra lønnsprogrammet ditt til altinn.no. Du kan også logge deg på altinn.no og sende inn terminoppgaven direkte derifra.

Dersom du ikke kan benytte altinn.no, er det mulig å sende inn terminoppgaven elektronisk ved hjelp av CD, diskett eller e-post. I disse tilfellene skal recordbeskrivelsen benyttes, se www.skatteetaten.no. Det foreligger en ny recordbeskrivelse for 2007. (Recordbeskrivelsen for 2006 kan ikke benyttes.)

9.5 Frister for innberetning

Hver 15. januar, 8. mars, 8. mai, 8. juli, 8. september og 8. november skal blanketten sendes skatteoppkreveren (kjemneren/kommunekassereren) i den kommune virksomheten har kontor, jf. forskrift 2. desember 1997 nr 1385 § 5 nr. 2 og forskrift av 2. desember 1997 nr. 1383 § 1 nr. 1. Ved innlevering via Altinn er fristene sammenfallende med betalingsfristene, altså 15. jan, 15. mars, 15. mai, 15.

juli, 15. september, 15. november, jf. forskrift 2. desember 1997 nr 1385 § 5 nr. 2 annet pkt.

Elektroniske innberetninger fra arbeidsgivere/regnskapssentraler i Oslo sendes til Oslo kemnerkontor, postboks 2 St. Olavs plass, 0130 Oslo. Andre arbeidsgivere/ regnskapssentraler sender maskinelle innberetninger til den datasentralen de sender lønns- og trekkoppgaver til.

9.6 Egen rubrikk for næringskode

På blanketten skal det angis hvilken næring den enkelte arbeidsgiver tilhører. Det er næringskoden som foretaket er registrert med i Enhetsregisteret (NACE-koden) som skal benyttes.

Den registrerte næringskoden er ikke nødvendigvis er avgjørende for hvilken ordning det skal betales avgift etter. Det kan være ulike årsaker til at det ikke er samsvar mellom registrert næringskode og riktig avgiftssats. For det første kan det tenkes at et foretak har endret virksomhet, uten at dette har blitt registrert i Enhetsregisteret. Det vil videre være vanlig at et foretak omfattes av en bestemmelse i avgiftsvedtaket, selv om størstedelen av foretaket driver virksomhet som isolert sett faller under en annen bestemmelse. I disse tilfellene vil trolig foretakets hovedvirksomhet være avgjørende for den registrerte næringskoden.

Eksempel:

Et selskap driver med 80 pst. ambulansetjenester og 20 pst. persontransport (taxi, rutebil etc.). Selskapet er registrert i sone Ia. Dette selskapet vil trolig være gruppert under kode 85.147 Ambulansetjenester i Enhetsregisteret. Ambulansetjenester faller isolert sett under de ordinære reglene.

Selskapet vil likevel følge unntaket for transportforetak i avgiftsvedtakets § 1 bokstav g annet ledd annet punktum, og vil således ikke kunne beregne fribeløp.

Etter at den nye EU-forordningen om bagatellmessig støtte er blitt implementert i EØS-avtalen, vil selskapet kunne bli tildelt et fribeløp i sone Ia, men fribeløpet vil da kun utgjøre kr 265 000. Se punkt 2.5.4.

10 Betaling av arbeidsgiveravgift

Hver 15. januar, 15. mars, 15. mai, 15. juli, 15. september og 15. november skal beregnet arbeidsgiveravgift for de foregående to månedene sendes til skatteoppkreveren, jf. forskrift 2. desember 1997 nr 1385 § 5 nr. 1. Avgiften kan innbetales ved bruk av ”Betalingkort for skatt”.

Arbeidsgiveravgiften kan også betales elektronisk. Elektroniske betalinger må ha gyldig KID-nummer. Bankene er pålagt å avvise elektroniske betalinger uten gyldig KID-nummer. Ved innlevering via Altinn vil du få oppgitt kid og kontonummer. Minstegrensen for innbetaling av beregnet arbeidsgiveravgift for en

oppgjørperiode (termin) er kr 150, jf. forskrift 2. desember 1997 nr 1385 § 5 nr. 3. KID-nummer kan lages på www.skatteetaten.no.

11 Forenklet oppgjørordning for statsforvaltningen

11.1 Utgangspunkt

For statsforvaltningen gjelder det en forenklet oppgjørordning, jf. forskrift 27. november 2003 nr. 1398 om forenklet oppgjør for arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet. Forskriften er tatt inn som vedlegg 4.

Forskriftens § 4 medfører at statsforvaltningen er unntatt fra å betale og gi oppgave over beregnet arbeidsgiveravgift til skatteoppkreveren. I stedet gjennomføres forenklet oppgjør ved at beregnet avgift i rapport til statsregnskapet føres til utgift i samme måned som lønn og godtgjørelse er utbetalt til arbeidstaker. Samtidig skal arbeidsgiveravgiften bokføres som inntekt under folketrygdens kapittel i rapporten til statsregnskapet.

11.2 Hva som er omfattet av ordningen

Hvilke deler av statsforvaltningen som er omfattet av denne bestemmelsen følger av forskriftens § 1 bokstav a:

”forvaltningsorganer som får fastsatt sine driftsbevilgninger over statsbudsjettet, herunder statens forretningsdrift og statsbankene...”

Hvilke organer som omfattes av bestemmelsen har sammenheng med de statlige tilknytningsformene. Forskriftens § 1 bokstav a omfatter de såkalte ordinære forvaltningsorganer, herunder departementer, etater, direktorater, tilsyn, råd, Statistisk sentralbyrå, Statens vegvesen, Jernbaneverket, Kystverket, Statens lånekasse, Statens husbank m.v. Se punkt 2.6.

Det er viktig å merke seg at den forenklete oppgjørordningen **ikke** gjelder for helseforetak som er omfattet av helseforetaksloven. Ordningen gjelder heller ikke for de deler av statsforvaltningen som er omtalt i forskriftens § 1 andre ledd b, altså forvaltningsorganer med unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet, jf. forskriftens § 4 annet ledd. Disse deler av statsforvaltningen skal betale og gi oppgave over beregnet arbeidsgiveravgift til skatteoppkreveren for den kommune hvor hovedkontoret ligger etter de ordinære regler for oppgjør av arbeidsgiveravgift.

12 Avgiftsfritak for refunderbar sykkelønn m.v. utbetalt av arbeidsgiver

12.1 Innledning

1. januar 2006 bortfalt ordningen med refusjon av arbeidsgiveravgift for ytelser som tilbakebetales etter folketrygdloven § 8-20 tredje ledd, § 8-21 tredje ledd eller § 22-3. Det gis i stedet nå et fritak for arbeidsgiveravgift, under forutsetning av at ytelsene faktisk blir refundert. Dette løses praktisk slik at arbeidsgiverne får et fradrag i grunnlaget for arbeidsgiveravgift i den terminen ytelsene blir refundert fra Arbeids- og velferdsetaten.

12.2 Bakgrunn

Etter folketrygdloven (ftrl.) § 22-3 første ledd har arbeidsgiver som utbetaler lønn til arbeidstaker under sykdom og fødselspermisjon m.v. krav på refusjon fra Arbeids- og velferdsetaten, dersom arbeidstakeren i samme periode hadde krav på ytelser fra Folketrygden. Arbeidsgiveren har i disse tilfellene tidligere hatt krav på å få refundert arbeidsgiveravgift av et beløp tilsvarende trygdeytelsen, jf. tidligere ftrl. § 22-3 første ledd annet pkt. Denne refusjonen av arbeidsgiveravgift ble utbetalt sammen med refusjonen av trygdeytelsen. Etter endringen fra 2006 får en i stedet fradrag for avgiften i en senere termin.

12.3 Innholdet i bestemmelsen

§ 23-2 femte ledd første punktum lyder slik:

”Det skal ikke svares arbeidsgiveravgift av lønn og feriepenger så langt arbeidsgiveren får lønnen eller feriepengene refundert etter reglene i § 8-20 tredje ledd, § 8-21 tredje ledd eller § 22-3.”

Etter denne bestemmelsen er refunderbar sykkelønn og lønn under fødselspermisjon m.v. avgiftsfri. Fritaket for arbeidsgiveravgift gjelder bare dersom de aktuelle ytelsene faktisk blir refundert. Tilfeller der arbeidsgiveren har refusjonsrett etter ftrl. § 22-3, men ikke gjør refusjonskravet gjeldende, får han heller ikke fradrag i arbeidsgiveravgift etter § 23-2 femte ledd.

12.4 Praktisk tilrettelegging

Ordningen praktiseres slik at arbeidsgiverne innberetter de aktuelle ytelsene som avgiftspliktige, men får et fradrag i grunnlaget for arbeidsgiveravgift når ytelsene faktisk er refundert fra Arbeids- og velferdsetaten. Fradraget kan først gjøres gjeldende i den termin som refusjonen fra Arbeids- og velferdsetaten foreligger.

Se veiledningen til terminoppgaven.

13 Arbeidsgiveravgift av tilskudd og premier til livrente og pensjonsordninger

Ifølge folketrygdloven § 23-2 fjerde ledd skal det betales arbeidsgiveravgift av arbeidsgivers og det offentliges tilskudd til livrente- og pensjonsordninger. Dette gjelder blant annet obligatorisk tjenstepensjon (OTP), jf. lov av 21. desember 2005 nr. 124.

Også betaling som skal dekke administrasjonskostnader til slike pensjoner omfattes av begrepet tilskudd og skal inngå i grunnlaget for arbeidsgiveravgift. Avgiftsplikten omfatter også den del av tilskuddet til en kollektiv pensjonsordning i enkeltpersonforetak som skal dekke pensjonsrettigheter for eieren, i den grad eierens andel av premien ikke kan individualiseres.

Avgiftsplikten knytter seg til den faktiske innbetalingen. Det skal betales avgift av betalinger foretatt etter 1. januar 1988. Dette gjelder selv om man nå betaler en forhøyet premie som følge av at det er betalt inn for lite i premie før denne dato.

Avgiftspliktige tilskudd og premier til pensjonsordninger skal tas med i grunnlaget for beregning av arbeidsgiveravgift på terminoppgaven for den terminen hvor betalingen er foretatt. Grunnlaget fordeles på de ulike avgiftssoner i samme forhold som arbeidsgiverens øvrige avgiftspliktige ytelser i samme termin fordeler seg. Nytt av året er at avgiftspliktige tilskudd og premier til pensjonsordninger nå også skal tas med på en egen linje i punkt 2.3 i terminoppgaven.

Avgiftspliktige tilskudd og premier til pensjonsordninger skal også føres på egen linje i årsoppgaven for arbeidsgiveravgift.

14 Avgiftsberegning i enkelte tilfeller med tilknytning til utlandet

14.1 Generelt

Godtgjørelse for arbeid utført i utlandet av utenlandsk statsborger som ikke er pliktig/frivillig medlem i norsk trygd er ikke avgiftpliktig, jf. ftrl. § 23-2 niende ledd.²⁷

Det er heller ikke avgiftsplikt for arbeid utført av andre i utlandet når det ikke er lønnsoppgaveplikt etter forskrift av 19. november 1990 nr. 932 om lønnsoppgaveplikt ved utbetalinger til personer bosatt i utlandet. Dette gjelder lønn og annen godtgjørelse til ansatte ved norske bedrifters faste driftssteder i land Norge har skatteavtale med, dersom utbetalingen belastes driftsstedets regnskap.

Avgiftsunntaket er begrenset til å gjelde mottakere som etter norske skatteregler ikke anses skattepliktige som bosatt i Norge. For arbeidstakere som har vært

²⁷

Finansdepartementets uttalelse i Utv. 2006/488

skattepliktig som bosatt i Norge gjelder unntaket bare når likningsmyndighetenes vedtak om skattepliktens opphør foreligger, eller likningsmyndighetene på annen måte har tatt standpunkt til at skatteplikten er opphørt. Unntaket gjelder heller ikke hvis arbeidstakeren er omfattet av norsk trygd etter Rådsforordning nr. 1408/71 eller en etter en sosialkonvensjon, se nærmere om dette nedenfor.

14.2 Arbeid utført i Norge

Det er avgiftsplikt for ansatte som arbeider i Norge eller på norsk sokkel, selv om arbeidstakeren er bosatt i utlandet. Avgiftsplikten gjelder uten hensyn til om mottakeren er trygdet etter norsk trygdelovgivning eller skattepliktig etter norsk skattelovgivning. Om unntak se nedenfor.²⁸

Når arbeidsgiver kan dokumentere at det betales en avgift av tilsvarende art til hjemlandet av de samme lønnsutbetalingene som avgiftsbelegges i Norge, kan skatte- og avgiftsmyndighetene etter søknad ettergi/nedsette arbeidsgiveravgiften. Er avgiften til hjemlandet er den samme eller høyere enn avgiften i Norge, kan avgiften i Norge ettergis i sin helhet. Er avgiften i hjemlandet mindre, kan avgiften i Norge settes ned med det beløp som er betalt i hjemlandet.²⁹

14.3 Diplomater unntatt fra trygd i Norge

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for lønn eller annen godtgjørelse til personer som etter Wienkonvensjonen om diplomatisk samkvem artikkel 33 og artikkel 37 er unntatt fra trygden i Norge, jf. folketrygdloven § 23-2 ellefte ledd.

14.4 EØS-borgere som arbeider i Norge

14.4.1 Utgangspunkt

Rådsforordning nr. 1408/71 med tillegg, jf. EØS-avtalens art. 29, regulerer hvilken trygdelovgivning som skal benyttes for statsborgere i et EØS-land som har bostedsmessig og/eller arbeidsmessig tilknytning til ett eller flere andre EØS-land. Disse reglene har også betydning for til hvilket land det skal betales sosiale avgifter.

Hovedregelen er at en EØS-borger som arbeider i et annet EØS-land skal være medlem i arbeidslandets trygdeordning, jf. Rådsforordning (EØF) 1408/71. Sosiale avgifter (i Norge trygdeavgift og arbeidsgiveravgift) skal betales i det land hvor arbeidstakeren er medlem av trygdeordningen.

²⁸ Om hvem som skal anses som arbeidsgiver ved utleie av arbeidskraft, se høyesterettsdommene tatt inn i Utv. 1985/535 og Utv. 1985/547.

²⁹ Jf. melding nr. 12/02 om lemping av skatter og avgifter med renter og omkostninger av billighetshensyn pkt. 3.3.2.

14.4.2 Unntak fra hovedregelen

Unntak fra hovedregelen om at arbeidsgiveravgift skal betales i arbeidslandet gjelder blant annet for utsendte arbeidstakere, samt arbeidstakere som utfører arbeid i to eller flere EØS-land. For slike arbeidstakere skal det betales arbeidsgiveravgift i arbeidstakernes bostedsland.

Regelverket inneholder også særregler for personell innen internasjonal transport og for sjøfolk.

Det skal heller ikke betales arbeidsgiveravgift i Norge når arbeidstakeren er omfattet av trygdelovgivningen i et annet EØS-land etter reglene i Rådsforordningen. Arbeidsgiveren kan bare unnlate å beregne og innbetale norsk arbeidsgiveravgift når det ved blankett E101 eller annen melding fra Arbeids- og velferdsetaten fremgår at en navngitt arbeidstaker er omfattet av trygdelovgivningen i et annet EØS-land. Fritaket for å beregne og innbetale norsk arbeidsgiveravgift gjelder bare for det tidsrom som er angitt på blanketten/meldingen.

En norsk arbeidsgiver som har ansatte som er omfattet av trygdelovgivningen i et annet EØS-land, har en generell plikt til selv å ta rede på sine forpliktelser overfor dette landet. Arbeidsgiver må da ta kontakt med de aktuelle utenlandske myndighetene for å få informasjon om hvilke avgifter som skal betales, og om de praktiske rutiner for registrering, innberetning og betaling.

14.5 Trygdeavtaler (sosialkonvensjoner)

Arbeidsgiveravgift i Norge skal ikke betales når arbeidstakeren er unntatt fra folketrygden i henhold til bestemmelser i sosialkonvensjoner mellom Norge og andre land.³⁰

14.6 Arbeidstakere utsendt til Norge fra USA og Canada

Arbeids- og inkluderingsdepartementet fastsetter årlig en særskilt sats for arbeidsgiveravgift for arbeidstakere fra USA og Canada som bare er medlem i folketrygdens sykestønadssdel under arbeid i Norge. Det vises i denne sammenheng til forskrift av 26. januar 2007 nr. 92. Etter denne forskriftens § 3 skal det i 2007 betales arbeidsgiveravgift med 7,0 pst., dersom det foreligger avgiftsplikt etter folketrygdloven § 23-2. Utdrag av forskriften er tatt inn som vedlegg 6.

14.7 Særlig om sjøfolk

14.7.1 Utgangspunkt

Arbeidsgiveravgift for hyreutbetaling til sjøfolk følger i utgangspunktet de ordinære reglene for beregning av

³⁰ Om hvilke land Norge har inngått sosialkonvensjoner med, se lignings-ABC s. 820 flg.

arbeidsgiveravgift. Det er således i utgangspunktet virksomhetens registreringskommune som er avgjørende, jf. § 1 bokstav i første og annet ledd.

Foretak som driver med sjøtransport er imidlertid omfattet av unntaket for ambulerende virksomhet i § 1 bokstav i tredje ledd. Arbeider noen av de ansatte over 50 pst. i en annen sone enn der virksomheten er registrert, vil denne andre sonen bli avgjørende for ytelser knyttet til arbeidet som utføres her, se punkt 3.4.

Det samme gjelder dersom de ansatte utfører mer enn halvparten av arbeidet utenfor norsk sjøterritorium. Det vil si at det vil være sone I og en sats på 14,1 pst. som gjelder for den delen av arbeidet som utføres utenfor Norge (dersom denne delen av arbeidet for den enkelte ansatte utgjør mer enn 50 pst. av hans totale arbeid det aktuelle året). Dette følger av en tolkning av avgiftsvedtaket § 1 bokstav i tredje ledd kombinert med § 1 bokstav h. Se punkt 3.4.9

14.7.2 Sjøfolk i utenriksfart som bor utenfor Norden og som ikke er statsborger i et EØS-land

Det gjelder egne regler for sjøfolk som er ansatt på norsk skip i utenriksfart som er registrert i det ordinære norske skipsregisteret. Ordningen gjelder kun sjømenn som er medlem i trygden etter folketrygdloven § 2-6. Det avgrenses også mot sjøfolk som bor i Norden eller som er statsborger i EØS-land, jf. punkt 14.4.

For disse skal arbeidsgiveren for 2007 betale avgift med kr 288 per måned uten hensyn til antall arbeidsdager i måneden. Det vises til forskrift av 26. januar 2007 nr. 87 om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser i folketrygden for visse grupper medlemmer for året 2007 § 3 bokstav b. Utdrag av forskriften er tatt inn som vedlegg 7.

14.8 Misjonærer m.v. som er medlemmer i folketrygden etter ftrl. § 2-8

Det er ikke avgiftsplikt på lønn og annen godtgjørelse for religiøs, humanitært eller filantropisk arbeid utført av person utstasjonert i utlandet av misjonsmenighet eller humanitær organisasjon i Norge. Dette gjelder bare når arbeidsoppholdet i utlandet varer i minst to år regnet fra dato til dato, jf. folketrygdloven § 23-2 niende ledd.³¹

Det gjelder for øvrig egne regler for trygdeavgift for misjonærer m.v. som er opptatt i folketrygden i medhold av folketrygdloven § 2-8, jf. forskrift av 26. januar 2007 nr. 91.

14.9 Honorar til utenlandske artister

Det skal ikke beregnes arbeidsgiveravgift på godtgjørelse til utenlandske artister som skattlegges etter lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister mv. (artistskatteloven).

15 Inntekt som blir skattlagt etter lov om skatt til Svalbard

For inntekt som blir skattlagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskatteloven), skal det ikke betales arbeidsgiveravgift. Dette følger av avgiftsvedtaket § 1 bokstav a.

Svalbardskatteloven omfatter personer bosatt på Svalbard. Opphold av minst 12 måneders varighet regnes i denne sammenheng som bosettelse, jf. svalbardskatteloven § 2-1. Loven gjelder også for personer som tar midlertidig opphold på Svalbard og utfører arbeid eller utøver næringsvirksomhet der. Oppholdet må da være sammenhengende i minst 30 dager.

Fritaket gjelder etter kun for arbeidstakere som er omfattet av svalbardskatteloven. Dersom loven ikke kommer til anvendelse, skal en benytte de ordinære reglene for beregning av avgift. Dette vil være aktuelt for arbeidsoppdrag som ikke varer i 30 dager sammenhengende.

Svalbardforetak faller inn under sone I, noe som følger av avgiftsvedtaket § 1 bokstav h, jf. § 1 bokstav i første ledd. Slike foretak må derfor benytte en sats på 14,1 pst. for ansatte som ikke omfattes av svalbardskatteloven.

Da Svalbard er holdt utenfor EØS-avtalens virkeområde, gjelder ikke særbestemmelsene i avgiftsvedtakets § 1 bokstav j for inntekt som skattlegges etter svalbardskatteloven. Næringer som ellers ville falt under disse unntakene vil dermed også være unntatt fra plikten til å betale arbeidsgiveravgift.

Det skal fortsatt ikke betales arbeidsgiveravgift på inntekt som er vunnet ved arbeid under opphold på Jan Mayen.

16 Særlig om introduksjonsstønad

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for introduksjonsstønad etter lov av 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsstønad for nyankomne innvandrere, jf. folketrygdloven § 23-2 femte ledd.

17 Unntak for fiske- og fangstnæringen

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift av hyre til mannskapet på fiske-, hvalfangst- og selfangstfartøy, se ftrl. § 23-5 og forskrift av 28. november 2006 nr 1339 (Vedtatt om produktavgift til folketrygden for fiskeri-,

³¹ Se også Finansdepartementets uttalelse inn tatt i Utv. 2006/488

hval- og selfangstnæringen for 2007). Produktavgiften er på 2,8 pst. for 2007.

Derimot skal det betales arbeidsgiveravgift av pensjon i slike tilfeller, jf. folketrygdloven § 23-2 fjerde ledd. Se punkt 13.

18 Private arbeidsgivere

18.1 Generelt

Folketrygdloven § 23-2 syvende ledd gir en særregel for lønnet arbeid i privat hjem og fritidsbolig:

”Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for lønnet arbeid i privat hjem og fritidsbolig når lønnen ikke gir fradragrett for arbeidsgiveren og arbeidet ikke er en del av arbeidstakerens næring. Bortfallet av avgiftsplikt etter denne bestemmelsen gjelder bare når slik lønn fra husholdningen ikke overstiger 50 000 kroner i inntektsåret.”

Det er altså fritak for arbeidsgiveravgift når slik lønn fra en husholdning ikke overstiger kr 50 000 i inntektsåret. Beløpgrensen gjelder den enkelte husstands samlede lønnsutgifter, herunder eventuelle feriepenge og verdien av fri kost og losji, utbetalt til eller stilt til disposisjon for en eller flere arbeidstakere i løpet av inntektsåret, jf. forskrift 19. november 1997 nr 1173 § 4.

Dersom lønnsutbetalinger fra privat arbeidsgiver som nevnt i folketrygdloven § 23-2 sjuende ledd overstiger beløpgrensen for avgiftsfritak, skal arbeidsgiveren ved førstkommande terminforfall beregne og betale avgift av samlet lønn som til da er utbetalt, jf. forskrift av 2. desember 1997 nr. 1385 § 5 nr. 5.

Det gjelder på visse vilkår forenklete oppgjørsordninger for private arbeidsgivere, se nedenfor under punkt 20. Private arbeidsgivere som benytter de forenklete oppgjørsordningene skal benytte et eget oppgjørsskjema (RF-1049). Hvis beløpgrensen for avgiftsfritak overstiges, skal arbeidsgiver gå over til å benytte den ordinære terminoppgaven.

Det er utgitt egen brosjyre om lønnsarbeid i hjemmet (RF-2028), se www.skatteetaten.no. Brosjyren kan også fås hos skatteoppkreveren.

18.2 Vilkår for at unntaket gjelder³²

18.2.1 Arbeid på eller i tilknytning til arbeidsgivers hjem og fritidsbolig

Avgiftsfritaket gjelder arbeid som skjer på eller i tilknytning til arbeidsgiverens bolig og/eller

fritidsbolig. Dette vil typisk være omsorgsfunksjoner i hjemmet, innkjøp, renhold, hagestell, snømåking og vedlikehold eller reparasjon av egen bolig- eller fritidseiendom, leiet bolig, innbo eller privat kjøretøy.

18.2.2 Ytelsene må ikke være fradragsberettigede

Arbeidsgiveren må ikke ha rett til fradrag i sin inntekt for lønnskostnadene, verken direkte eller gjennom avskrivninger. Lønnskostnader som inngår i arbeidsgiverens næringsvirksomhet eller lønnskostnader som gjelder vedlikeholdsarbeid på utleid del av regnskapslignet bolig faller derfor utenfor fritaksordningen.

18.2.3 Avtalen må være inngått mellom private

Arbeidsgiveren og arbeidstakeren må ha opptrådt som privatpersoner ved avtaleinngåelsen om arbeidsoppdraget.

Videre må arbeidstakeren ikke som ledd i næringsvirksomhet påta seg arbeid av samme art som det han gjør i det private hjem og fritidsboliger. Dette gjelder uavhengig av om næringsvirksomheten drives som enkeltpersonforetak eller deltakerlignet selskap.

18.2.4 Grensen på kr 50 000

Lønnsutbetalinger som inngår i ordningen må til sammen ikke overstige kr 50 000 årlig. Inn under dette går feriepenge, verdien av fri kost og losji, samt andre ytelser som inngår i grunnlaget for arbeidsgiveravgift. Utbetalinger av lønn som er fritatt for arbeidsgiveravgift (for eksempel til barnepass) inngår ikke i grunnlaget for grensen på kr 50 000, se punkt 18.3. Derimot vil utbetalinger som ikke overstiger kr 2 000, og som følgelig ikke er innberetningspliktige, inngå i grunnlaget, se punkt 21.

Dersom de samlede utbetalinger fra en husstand går over grensen på kr 50 000 i året, må det beregnes arbeidsgiveravgift av hele beløpet. Det må da betales arbeidsgiveravgift av alle lønnsutbetalinger som er gjort etter den forenklete ordningen. Arbeidsgiver skal likevel fortsette å bruke den forenklete oppgjørsblanketten for senere lønnsutbetalinger samme året, selv om det i tillegg må beregnes og betales arbeidsgiveravgift.

18.3 Særlig om privat pass av barn

Folketrygdloven § 23-2 sjettede ledd gir en særregel om privat pass av barn m.v.:

”Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for privat pass av barn som ikke har fylt 12 år før utgangen av inntektsåret, eller som har særlig behov for omsorg og pleie.”

Godtgjørelse for privat pass av barn som ikke har fylt 12 år før utgangen av inntektsåret, eller som har særlig

³² For en nærmere beskrivelse av vilkårene for unntaket for private arbeidsgivere, se lignings-ABC 2006 s. 82 flg.

behov for omsorg og pleie, er unntatt fra arbeidsgiveravgift.

Dette gjelder selv om husstandens øvrige utbetalinger overstiger grensen på kr 50 000 for arbeid i privat hjem og fritidsbolig, og selv om barnepasser utfører noe ordinært husarbeid ved siden av barnepass.

Uttrykket ”pass av barn” omfatter vanlig tilsyn og stell. Godtgjørelse for behandling av barnets særlige pleie- eller omsorgsbehov i form av trening, fysioterapi, undervisning, medisinsk stell m.v., omfattes ikke av fritaket i ftrl. § 23-2 sjette ledd. Dette gjelder uansett barnets alder. Slik utbetaling kan imidlertid være fritatt for arbeidsgiveravgift etter ftrl. § 23-2 syvende ledd.

19 Regler om arbeidsgiveravgift for frivillige organisasjoner

19.1 Utgangspunkt

Folketrygdloven § 23-2 åttende ledd gir en særregel om lønnet arbeid for veldedige eller allmennyttige institusjoner eller organisasjoner:

”Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for lønnet arbeid for veldedig eller allmennyttig institusjon eller organisasjon når lønnsutgiftene ikke er knyttet til institusjonens eller organisasjonens næringsvirksomhet. Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er under 300 000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 30 000 kroner per ansatt. Lønnsutgifter til næringsvirksomhet inngår ikke i grensebeløpene i forrige punktum.”

Slike organisasjoner er altså fritatt for arbeidsgiveravgift, når de totale lønnsutgifter for organisasjonen er under kr 300 000 og men bare for lønnsutbetalinger opp til kr 30 000 per ansatt.

Dersom lønnsutbetalinger fra arbeidsgiver som nevnt i folketrygdloven § 23-2 åttende ledd overstiger beløpsgrensene for avgiftsfritak, skal arbeidsgiveren ved førstkommende terminforfall beregne og betale avgift av samlet lønn som til da er utbetalt, jf. forskrift av 2. desember 1997 nr. 1385 § 5 nr. 5.

Det gjelder på visse vilkår forenklede oppgjørordninger for frivillige organisasjoner, se nedenfor under punkt 20. Frivillige organisasjoner som benytter de forenklede oppgjørordningene skal benytte et eget oppgjørsskjema (RF-1062). Hvis beløpsgrensene for avgiftsfritak overstiges, skal arbeidsgiver gå over til å benytte den ordinære terminoppgaven.

Det er utgitt egen brosjyre om skatt for frivillige og ideelle organisasjoner (RF-2017), se

www.skatteetaten.no. Brosjyren kan også fås hos skatteoppkreveren og på likningskontoret.

19.2 Vilkår for at unntaket gjelder³³

19.2.1 Vilkår knyttet til utbetaling til den enkelte arbeidstaker

Fritaket gjelder bare for utbetaling til arbeidstakere hvor lønnsutbetalingene til sammen ikke overstiger kr 30 000 i inntektsåret, herunder eventuelt medregnet verdien av fri kost og losji, utbetalte feriepenger og andre ytelser som inngår i grunnlaget for arbeidsgiveravgift. Lønnsutbetalinger omfatter også overskudd på utgiftsgodtgjørelse. Dette gjelder også overskudd på bilgodtgjørelse selv om det er gjort skattefritt.

Overstiger utbetalinger til en enkelt arbeidstaker kr 30 000 i ett år skal organisasjonen betale arbeidsgiveravgift av hele lønnsutbetalingen. Organisasjonen har likevel fritak for arbeidsgiveravgift på lønn til andre av arbeidstakerne, dersom betingelsene for dette er oppfylt.

19.2.2 Vilåret om maksimalt kr 300 000 i samlede lønnsutbetalinger

Er de totale lønnsutbetalinger fra organisasjonen kr 300 000 eller mer i ett år, er den samlede lønnsutbetalingen arbeidsgiveravgiftspliktig. Ved beregningen av de totale lønnsutbetalinger, skal både lønn over og under kr 30 000 til den enkelte ansatte tas med. Utbetalinger som ikke overstiger kr 2 000, og som følgelig ikke er innberetningspliktige inngår også i grunnlaget, se nedenfor under punkt 21.

Fritaket gjelder ikke lønnskostnader som er knyttet til institusjonens eller organisasjonens næringsvirksomhet når denne virksomheten er skattepliktig, se nedenfor. Slike lønnskostnader skal holdes utenfor ved beregning av om organisasjonens lønnskostnader er under kr 300 000.

19.2.3 Lønnsutbetalinger i næringsvirksomhet

Avgiftsfritaket gjelder ikke lønnsutbetalinger i næringsvirksomhet, dersom virksomheten er skattepliktig. Arbeider en person dels i den skattepliktige næringsvirksomhet og dels med den veldedige/allmennyttige aktiviteten, må lønnen deles skjønnsmessig i en del som gjelder den skattepliktige virksomheten og en del som gjelder den skattefrie aktiviteten.

³³

For en nærmere beskrivelse av vilkårene for unntaket for private arbeidsgivere, se lignings-ABC 2006 s. 84 flg.

20 Forenklede oppgjørsordninger

20.1 Innledning

Det gjelder forenklede oppgjørsordninger for mindre arbeidsgivere som ikke driver næringsvirksomhet. Ordningene gjelder på visse vilkår både for private arbeidsgivere og for frivillige organisasjoner, jf. punkt 18 og 19.

20.2 Årlig innberetning

Forskrift av 22. desember 1998 nr. 1263 (oppgjøringsforskriften) § 13 nr. 2 åpner for at skattetrekk i enkelte tilfeller kan innberettes og innbetales årlig:

”Arbeidsgiver som bare har lønnsutbetalinger som ikke gjelder næringsvirksomhet eller utleie av hus, kan hver 15. januar samlet betale beløp som er trukket i det foregående år når arbeidsgiverens samlede lønnsutbetalinger i foregående år ikke overstiger kr. 30.000. Gjelder lønnsutbetalingene pass i barnets hjem av barn som ikke har fylt 12 år i inntektsåret eller som har særskilt behov for omsorg og pleie, skal denne grense være kr. 60.000. Overskrides beløpsgrensen i løpet av året, skal arbeidsgiveren samlet betale beløp som til da er trukket ved førstkommande forfallstidspunkt etter nr. 1. For senere terminer i året gjelder da bestemmelsene i nr. 1.”

Ordningen med årlig innberetning og innbetaling gjelder altså generelt for ikke-næringsdrivende, dersom de årlige utbetalinger ikke overstiger kr 30 000. Denne beløpsgrensen har sammenheng med grensen for fritak for arbeidsgiveravgift i folketrygdloven § 23-2 åttende ledd.

For pass i barnets hjem av barn som ikke har fylt 12 år i inntektsåret eller som har særskilt behov for omsorg og pleie er beløpsgrensen på kr 60 000. I disse tilfellene er det uansett avgiftsfritak, jf. folketrygdloven § 23-2 sjette ledd.

En tilsvarende regel er gitt for innberetning og innbetaling av arbeidsgiveravgift, jf. forskrift av 2. desember 1997 nr. 1385 om beregning og oppgjør m.v. av arbeidsgiveravgift til folketrygden § 5 nr. 3:

”Arbeidsgivere som bare har lønnsutbetalinger som ikke gjelder næringsvirksomhet eller utleie av hus, kan hver 15. januar samlet betale avgiftsbeløp som er beregnet på grunnlag av avgiftspliktige utbetalinger i det foregående år når arbeidsgiverens samlede lønnsutbetalinger i det foregående år ikke overstiger kr 30.000.”

Denne bestemmelsen vil kun være aktuell dersom arbeidsgiveren ikke er omfattet unntakene for

arbeidsgiveravgift i folketrygdloven § 23-2 sjette til åttende ledd.

20.3 Innberetning ved hvert oppgjør

En annen særordning er gitt i forskrift av 22. desember 1998 nr. 1263 (oppgjøringsforskriften) § 13 nr. 3:

”Privat arbeidsgiver med lønnsutbetalinger som nevnt i folketrygdloven § 23-2 sjuende ledd, og veldedig eller allmenntilgitt institusjon eller organisasjon som nevnt i folketrygdloven § 23-2 åttende ledd, som ikke foretar oppgjør etter nr. 1 eller 2, jf. § 7 nr. 1 til 4, skal senest første virkedag etter den enkelte lønnsutbetaling:

- a. betale beløp som er trukket til skatteoppkreveren i sin bostedskommune, og
- b. sende utfylt oppgjørsblankett fastsatt av Skattedirektoratet til samme skatteoppkrever.”

Denne bestemmelsen gjelder kun dersom det gjelder fritak for arbeidsgiveravgift etter folketrygdloven § 23-2 sjette til åttende ledd.

Fra og med oktober 2006 kunne arbeidsgivere benytte Altinn ved innberetning etter den forenklede oppgjørsordningen som følger av oppgjøringsforskriften § 13 nr. 3.

De som er omfattet både av § 13 annet og tredje ledd kan velge hvilken oppgjørsordning de vil benytte. Etter § 13 annet ledd må de betale inn skattetrekket på en egen skattetrekkkonto, men de kan nøye seg med å innberette og betale til skatteoppkreveren én gang årlig. Etter § 13 tredje ledd må de innberette og innbetale trekk dagen etter oppgjør har skjedd, men de slipper å opprette en egen skattetrekkkonto.

21 Generell grense for innberetningsplikt

Etter forskrift av 30. januar 1983 nr. 1974 § 1 første ledd annet punktum er det gitt en særregel om grense for hva som skal innberettes. Bestemmelsen sier at samlede årlige lønnsutbetalinger som ikke overstiger kr 2 000 ikke kreves innberettet ”når utbetalingene bare gjelder arbeid i tilknytning til betalerens eget hjem eller fritidsbolig”.

Denne bestemmelsen er ny og gjelder fra og med 2007.³⁴ Tidligere var grensen på kr 1000, jf. hovedregelen i forskriftens første ledd. Bestemmelsen får ingen praktisk betydning for arbeidsgiveravgift, da det her uansett gjelder fritak med høyere beløpsgrenser, jf. det som er sagt ovenfor. Derimot vil utbetalinger som ikke overstiger kr 2 000 inngå i arbeidsgiverens totale avgiftsgrunnlag, dersom

³⁴ Forskrift 18.12.2006 nr 1476 i kraft 01.01.2007 med virkning fra og med inntektsåret 2007.

en overstiger beløpsgrensene for avgiftsplikt i folketrygdløven § 23-2 syvende og åttende ledd.

For skattefrie selskaper, foreninger og institusjoner som nevnt i skatteløven § 2-32 første ledd (institusjon eller organisasjon som ikke har erverv til formål m.v.), gjelder også en beløpsgrense for innberetningsplikten på kr 2 000, jf. forskrift av 30. januar 1983 nr. 1974 § 1 tredje ledd.

22 Vedlegg:

22.1 Vedlegg 1: Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2007 (utdrag)

(forskrift av 28. november 2006 nr. 1337)

Kunngjøring fra Finansdepartementet av stortingsvedtak 28. november 2006 med hjemmel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 §75 litra a og lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) §23-2 , §23-3 og §23-9 .

For året 2007 svares folketrygdavgifter etter følgende satser:

§1. Arbeidsgiveravgift

a) For arbeidsgiveravgift av inntekt som blir skattlagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard, er satsen 0%.

b) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i sone V, er satsen 0%. Denne sonen omfatter:

- Finnmark fylke,

- kommunene Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvæningen i Troms fylke.

c) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone IV, er satsen 5,1%. Denne sonen omfatter:

- Troms fylke, med unntak av de kommuner som er nevnt i bokstav b og kommunen Tromsø,

- Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,

- kommunene Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka, Fosnes, Overhalla, Namsos i Nord-Trøndelag fylke,

- kommunene Frøya, Hitra, Åfjord, Roan, Osen i Sør-Trøndelag fylke,

- kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

d) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone IVa, er satsen 7,9%. Denne sonen omfatter:

- kommunen Tromsø i Troms fylke,

- kommunen Bodø i Nordland fylke.

e) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone III, er satsen 6,4%. Denne sonen omfatter:

- kommunen Snåsa i Nord-Trøndelag fylke,

- kommunene Hemne, Snillfjord, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Tydal i Sør-Trøndelag fylke,

- kommunene Surnadal, Rindal, Aure, Halså i Møre og Romsdal fylke,

- kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang i Oppland fylke,

- kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os i Hedmark fylke.

f) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone II, er satsen 10,6%. Denne sonen omfatter:

- kommunene Meråker, Mosvik, Verran i Nord-Trøndelag fylke,

- kommunene Norddal, Stranda, Rauma, Tingvoll, Sunndal, Sandøy i Møre og Romsdal fylke.

- Sogn og Fjordane fylke med unntak av kommunene Flora, Førde, Sogndal,

- kommunene Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Masfjorden, Fedje i Hordaland fylke,

- kommunene Hjelmeland, Suldal, Utsira, Kvitsøy i Rogaland fylke,

- kommunene Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle i Aust-Agder fylke,

- kommunene Tinn, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje i Telemark fylke,

- kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Nore og Uvdal i Buskerud fylke,

- kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu i Oppland fylke,

- kommunen Trysil i Hedmark fylke.

g)

(1) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en kommune i sone Ia, er satsen 14,1%. Denne sonen omfatter:

- kommunene Frosta, Leksvik i Nord-Trøndelag fylke,

- kommunene Agdenes, Bjugn, Meldal, Midtre Gauldal, Rissa, Selbu, Ørland i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Aukra, Eide, Gjemnes, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Sande, Stordal, Vanylven i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Flora, Førde, Sogndal i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Etne, Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Kvam, Modalen, Bømlo i Hordaland fylke,
- kommunene Sauda, Vindafjord, Finnøy i Rogaland fylke,
- kommunene Audnedal, Åseral, Hægebostad, Sirdal i Vest-Agder fylke,
- kommunene Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Iveland i Aust-Agder fylke,
- kommunene Drangedal, Nome, Hjartdal i Telemark fylke,
- kommunene Sigdal, Rollag i Buskerud fylke,
- kommunene Gausdal, Søndre Land, Nordre Land i Oppland fylke,
- kommunene Nord-Odal, Eidskog, Grue, Våler, Åsnes, Åmot i Hedmark fylke.

(2) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 14,1% og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 10,6% overstiger 530.000 kroner for foretaket i 2007, er satsen likevel 10,6%. Dette gjelder ikke for transportforetak, for statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven §24-5 tredje ledd og for foretak som omfattes av helseforetaksloven .

h) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2007 driver virksomhet i en annen kommune enn dem som nevnt i bokstavene b til g, er satsen 14,1%. Dette området kalles sone I. Andre arbeidsgivere beregner avgiften etter satsen som gjelder for sone I hvis ikke annet følger av dette vedtak.

i)

(1) En arbeidsgiver anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket er registrert.

(2) Har foretaket registrerte underenheter, jf. forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.

(3) Dersom arbeidstakeren utfører hoveddelen av sitt arbeid i en annen sone enn i den sonen virksomheten er registrert, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens karakter ikke tillater registrering av underenhet i sonen hvor arbeidet utføres, skal satsen i den sonen hvor arbeidet utføres benyttes på de av arbeidstakerens lønnskostnader som knytter seg til dette arbeidet.

j)

(1) Denne bokstav gjelder foretak som

1. er beskjeftiget i produksjon av stålproduktene opplistet i Annex I til kapittel 25B om regionalstøtte i ESAs retningslinjer for statsstøtte.

2. bygger eller reparerer selvdrevet, sjøgående kommersielt fartøy. Med slikt fartøy forstås følgende:

- fartøy på minst 100 BRT for transport av passasjerer eller gods,

- fartøy på minst 100 BRT til særlige formål,

- slepebåt på minst 365 kW,

- flytende og flyttbart uferdig skrog av ovennevnte fartøy. Dette omfatter også foretak som foretar vesentlig ombygging av fartøy som nevnt ovenfor, dersom fartøyet er over 1.000 BRT.

(2) Slike foretak skal beregne avgift etter satsen på 14,1% uansett hvor foretaket er hjemmehørende.

(3) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av satsen på 14,1% og den arbeidsgiveravgift som ville følge av

- en sats på 0% når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav b,

- en sats på 5,1% når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav c,

- en sats på 7,9% når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav d,

- en sats på 6,4% når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstav e,

- en sats på 10,6% når foretaket er hjemmehørende i en kommune som nevnt i bokstavene f og g

overstiger 530.000 kroner for foretaket i 2007, er satsene likevel i:

sone V: 0%

sone IV: 5,1 %

sone IVa: 7,9 %

sone III: 6,4%

sone II og Ia: 10,6 pst.

(4) For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd nr. 1 eller 2 og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i bokstavene b til f for den del av virksomheten som ikke er omfattet av første ledd nr. 1 og 2.

k)

(1) Denne bokstav gjelder foretak som driver virksomhet innenfor de følgende næringsgrupperingene i sone Ia eller sone IVa:

- 01.1 Dyrking av jordbruks- og hagebruksvekster
- 01.2 Husdyrhold
- 01.3 Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
- 01.4 Tjenester tilknyttet jordbruk og husdyrhold, unntatt veterinærtjenester og beplantning og vedlikehold av hager og parkanlegg
- 01.5 Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
- 02.01 Skogbruk
- 02.02 Tjenester tilknyttet skogbruk, med unntak av tømmermåling
- 05.01 Fiske og fangst
- 05.02 Fiskeoppdrett og klekkerier
- 15.1 Produksjon, bearbeiding og konservering av kjøtt og kjøttvarer
- 15.2 Bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer
- 15.3 Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
- 15.4 Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer
- 15.5 Produksjon av meierivarer og iskrem
- 15.6 Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter
- 15.7 Produksjon av fôr
- 51.2 Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
- 51.31 Engroshandel med frukt og grønnsaker
- 51.32 Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer

- 51.33 Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett

- 51.381 Engroshandel med fisk og skalldyr

- 61.103 Innenriks sjøtransport, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter

- 63.12 Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer,

hvor virksomheten er begrenset til å omfatte produkter som ikke faller inn under EØS-avtalen, jf. avtalens artikkel 8.

(2) Slike foretak skal beregne arbeidsgiveravgift etter følgende satser når virksomheten drives i

- en kommune i sone IVa: 5,1%

- en kommune i sone Ia: 10,6%.

(3) For foretak med blandet virksomhet og som har et klart regnskapsmessig skille mellom virksomhet omfattet av første ledd og annen type virksomhet, kan det kreves at arbeidsgiveravgiften beregnes etter satsene i annet ledd for den del av virksomheten som er omfattet av første ledd og etter satsene i bokstavene b til g for den øvrige virksomheten.

l) Når et foretak beregner arbeidsgiveravgift etter bokstav g annet ledd og bokstav j tredje ledd, kan ikke samlet fordel av bagatellmessig støtte i form av redusert arbeidsgiveravgift og annen bagatellmessig støtte til foretaket overstige 530.000 kroner i 2007, jf. forordning (EF) nr. 69/2001 om bagatellmessig støtte inntatt i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 88/2002

m) Satsen på 14,1% skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt i kongelig resolusjon med hjemmel i §4 nedenfor.

22.2 Vedlegg 2: Forskrift til utfylling av Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden §1 om arbeidsgiveravgift.

§1. Transportforetak

Med transportforetak i avgiftsvedtaket §1 bokstav g annet ledd menes virksomhet omfattet av følgende næringskoder:

60 Landtransport og rørtransport, med unntak av 60.3 Rørtransport

61 Sjøtransport

62 Lufttransport, med unntak av 62.3 Romfart.

§2. Lokalisering av virksomheten

Dersom en virksomhet som nevnt i avgiftsvedtaket §1 bokstav i første ledd eller underenhet som nevnt i §1 bokstav i annet ledd flyttes fra en sone til en annen, skal satsen i tilflyttingssonen legges til grunn fra og med påfølgende avgiftstermin etter registrert flyttedato.

Med « hoveddelen » av arbeidet i §1 bokstav i tredje ledd menes mer enn 50 pst. av det totale antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av inntektsåret.

22.3 Vedlegg 3: Folketrygdloven § 23-2

Arbeidsgiveren skal betale arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som han plikter å innberette. Arbeidsgiveravgiften fastsettes i prosent av det beløp som skal innberettes for vedkommende år. Plikten til å betale arbeidsgiveravgift gjelder selv om beløpet fritas for innberetningsplikt på grunn av beløpets størrelse.

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift når arbeidet eller oppdraget er utført som ledd i selvstendig næringsvirksomhet. Av godtgjørelse til medlemmer i styrer, representantskap, utvalg, råd og lignende skal det alltid betales avgift som av lønnsinntekt.

Av naturalytelser og av godtgjørelse som skal dekke utgifter i forbindelse med utførelse av arbeid, oppdrag eller verv som nevnt i skatteloven § 5-10 bokstavene a og b, skal det betales avgift i den utstrekning naturalytelsene og godtgjørelsene skal tas med ved beregningen av forskottstrekk, se skattebetalingsloven § 5 og § 6.

Det skal betales arbeidsgiveravgift av arbeidsgiverens og det offentlige tilskott til livrente- og pensjonsordninger. Det samme gjelder pensjon fra arbeidsgiver når pensjonen har begynt å løpe etter 1. januar 1988. Plikten til å svare arbeidsgiveravgift gjelder også engangsbetaling til avløsning av rett til pensjon i arbeidsforhold som ikke er sikret ved premie og tilskudd.

Det skal ikke svares arbeidsgiveravgift av lønn og feriepenge så langt arbeidsgiveren får lønnen eller feriepengene refundert etter reglene i § 8-20 tredje ledd, § 8-21 tredje ledd eller § 22-3. Det skal heller ikke betales arbeidsgiveravgift av introduksjonsstønad etter introduksjonsloven.

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for privat pass av barn som ikke har fylt 12 år før utgangen av inntektsåret, eller som har særlig behov for omsorg og pleie.

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for lønnet arbeid i privat hjem og fritidsbolig når lønnen ikke gir fradragsrett for arbeidsgiveren og arbeidet ikke er en del av arbeidstakerens næring. Bortfallet av avgiftsplikt etter første punktum gjelder bare når slik lønn fra

husholdningen ikke overstiger 50 000 kroner i inntektsåret. Departementet kan i forskrift avgrense avgiftsfritaket etter første og andre punktum og gi regler til utfylling og gjennomføring av det.

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift for lønnet arbeid for veldedig eller allmennyttig institusjon eller organisasjon når lønnsutgiftene ikke er knyttet til institusjonens eller organisasjonens næringsvirksomhet. Fritaket etter første punktum gjelder bare dersom institusjonens eller organisasjonens totale lønnsutgifter er under 300000 kroner, og bare for lønnsutbetalinger opp til 30000 kroner per ansatt. Lønnsutgifter til næringsvirksomhet inngår ikke i grensebeløpene i forrige punktum. Departementet kan i forskrift avgrense avgiftsfritaket etter første til tredje punktum og gi regler til utfylling og gjennomføring av det.

Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift av godtgjørelse for arbeid i utlandet når arbeidet er utført av en utenlandsk arbeidstaker som ikke er medlem i trygden. Det skal heller ikke betales arbeidsgiveravgift av godtgjørelse for religiøst, humanitært eller filantropisk arbeid utført av person utstasjonert i utlandet av misjonsselskap, menighet eller humanitær organisasjon, når oppholdet i utlandet varer i minst to år. Departementet kan i forskrift avgrense avgiftsfritaket etter andre punktum og gi regler til utfylling og gjennomføring av det.

Når det gjennomføres summarisk fellesoppgjør etter ligningsloven § 9-5 nr. 8, inngår det beløp som arbeidsgiveren blir ansvarlig for etter denne bestemmelsen, i grunnlaget for arbeidsgiveravgiften.

Plikten til å betale arbeidsgiveravgift gjelder ikke for lønn og godtgjørelse til personer som etter Wien-konvensjonen om diplomatisk samkvem artikkel 33 og artikkel 37 er unntatt fra trygden i Norge.

Stortinget fastsetter størrelsen på arbeidsgiveravgiften. Det kan fastsettes ekstra arbeidsgiveravgift av ytelser over bestemte grenser. Arbeidsgiveravgiften kan være geografisk differensiert. Det kan fastsettes særbestemmelser for foretak med virksomhet innen nærmere angitte næringer.

Departementet gir forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som skal regnes som avgiftspliktige ytelser etter denne paragrafen.

22.4 Vedlegg 4: Forskrift av 27. november 2003 nr. 1398 om forenklet oppgjør for arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet.

Fastsatt av Finansdepartementet 27. november 2003 med hjemmel i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 24-5 tredje ledd.

§ 1. Denne forskrift gjelder for beregning og oppgjør av arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet (statsforvaltningen). Statsforvaltningen omfatter i denne forskrift:

- a) Forvaltningsorganer som får fastsatt sine driftsbevilgninger over statsbudsjettet, herunder statens forretningsdrift og statsbankene, og
- b) Forvaltningsorganer med unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet (såkalte post 50 virksomheter).

§ 2. Statsforvaltningen plikter å beregne arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse, jf. folketrygdloven § 23-2, etter de særlige satser som fastsettes for statsforvaltningen i det årlige vedtaket om avgift til folketrygden.

§ 3. De deler av statsforvaltningen som betaler månedlig innskudd til Statens pensjonskasse skal medta dette i beregningsgrunnlaget etter § 2. For de øvrige deler av statsforvaltningen beregnes avgift av slike innskudd sentralt og gjøres opp ved særskilte bevilgninger under Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

§ 4. Statsforvaltningen er unntatt fra å betale og gi oppgave over beregnet arbeidsgiveravgift til skatteoppkreveren. I stedet gjennomføres forenklet oppgjør ved at beregnet avgift i rapport til statsregnskapet føres til utgift i samme måned som lønn og godtgjørelse er utbetalt til arbeidstaker. Samtidig skal arbeidsgiveravgiften bokføres som inntekt under folketrygdens kapittel i rapporten til statsregnskapet. Første ledd gjelder ikke for de deler av statsforvaltningen som er omtalt i § 1 andre ledd b. Disse deler av statsforvaltningen skal betale og gi oppgave over beregnet arbeidsgiveravgift etter § 2 til skatteoppkreveren for den kommune hvor hovedkontoret ligger etter de ordinære regler for oppgjør av arbeidsgiveravgift.

§ 5. Finansdepartementet kan gi nærmere retningslinjer til gjennomføring av reglene i forskriften.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2004. Samtidig oppheves forskrift av 22. desember 1997 nr. 1430 om forenklet oppgjør for arbeidsgiveravgift fra statens forvaltningsvirksomhet.

22.5 Vedlegg 5: Lov om Enhetsregisteret av 3. juni 1994 nr. 15 § 4:

”Følgende enheter skal registreres i Enhetsregisteret hvis de registreres i tilknyttet register:

- a) Staten, fylkeskommuner og kommuner.
- b) Selskaper, foreninger, stiftelser, aksjefond, bo og andre juridiske personer. Dødsbo og felleseiebo som

identifiseres ved fødselsnummer, og indre selskaper, er likevel ikke registreringspliktige.

c) Enkeltpersonforetak.

d) Tingsrettslige sameier som opptrer som sådanne utad.

Registreringsplikt i Enhetsregisteret gjelder også for enkeltpersoner som ikke er innehaver av enkeltpersonforetak, men som registreres i tilknyttet register.

Overenheter (konsern m.v.) og underenheter (bedrifter m.v.) tildeles organisasjonsnummer og registreres i Enhetsregisteret etter nærmere regler gitt av departementet.

Departementet kan i forskrift bestemme at også andre enheter kan registreres i Enhetsregisteret.

22.6 Vedlegg 6: Forskrift av 26. januar 2007 nr. 92 om avgifter til folketrygden for året 2007 for arbeidstakere utsendt til Norge fra Amerikas forente stater og Canada (utdrag)

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet den 27. januar 2007 med hjemmel i § 5 i forskrift fastsatt ved kongelig resolusjon av 27. januar 2007 nr. 87 om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser for visse grupper medlemmer for året 2006.

§ 1

Denne forskriften omfatter arbeidstakere i Norge som

a) i medhold av artikkel 5 nr. 2 og 8 i avtalen om sosial trygd mellom Norge og Amerikas forente stater av 30. november 2001.

b) i medhold av artikkel 7 i avtalen om sosial trygd mellom Norge og Canada av 12. november 1985 og punkt 6 (b) og 9 i denne avtales sluttprotokoll, er pliktig medlem i folketrygdens sykestønadsdel under arbeid i Norge.

§ 3

Dersom det for arbeidstakere nevnt i § 1 foreligger plikt til å betale arbeidsgiveravgift etter folketrygdloven § 23-2 fastsettes denne avgiften til 7,0 pst. Arbeidsgiveravgiften innkreves av skattemyndighetene.

22.7 Vedlegg 7: Forskrift av 26. januar 2007 nr. 87 om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser i folketrygden for visse grupper medlemmer for året 2007 (utdrag)

Fastsatt ved kongelig resolusjon av 26. januar 2007 med hjemmel i stortingsvedtak 28. november 2006 nr.

1337, jf. lov om folketrygd § 23-2, § 23-3, §23-4 og § 23-9.

§ 3 Avgiftssatser

b. For sjømenn som er ansatt på norsk skip i utenriksfart som er registrert i det ordinære norske skipsregisteret, med unntak av personer som er ansatt i tjeneste hos utenlandsk arbeidsgiver som driver næringsvirksomhet ombord, og er medlem i trygden etter lov om folketrygd § 2-6, betaler arbeidsgiveren fast sats på kr 288 pr. måned uten hensyn til antall tjenstedager i måneden.